

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київський національний лінгвістичний університет

Кафедра китайської філології

Кваліфікаційна робота магістра з

китайської філології

на тему:

**ФУНКЦІОНУВАННЯ МОДАЛЬНИХ ДІЄСЛІВ У СУЧАСНОМУ
КИТАЙСЬКОМОВНОМУ МАС-МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ**

Студентки групи ЗМжит 57-23

факультету східної і слов'янської філології

заочної форми навчання

Освітньої програми

Східна філологія: Китайська мова і література,

переклад, методика навчання

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.065 Східні мови та літератури

(переклад включно), перша – китайська

Конюк Яни Юріївни

Науковий керівник:

канд. філол. наук Трубіцина Олена Сергіївна

Допущена до захисту

«__» _____ 2024 року

Завідувач кафедри

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

(підпис) (ПІБ)

Київ – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ МОДАЛЬНИХ ДІЄСЛІВ У МАС-МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ	7
1.1 Визначення поняття «модальне дієслово» та його ознаки у китайській мові.	7
1.2 Категорія модальності в китайській мові.....	9
1.3 Граматичні категорії модальних дієслів у китайській мові.....	11
1.4 Синтаксичні функції модальних дієслів.....	13
1.5 Класифікація засобів вираження модальних дієслів.....	18
1.6 Особливості новинного дискурсу.....	19
Висновки до розділу 1	22
РОЗДІЛ 2 МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФУНКЦІОНУВАННЯ МОДАЛЬНИХ ДІЄСЛІВ У МАС-МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ	24
1.2. Методика дослідження функціонування модальних дієслів у мас-медійному дискурсі.....	24
2.2. Категорія модальності як ключовий інструмент вираження оцінок та прогнозів у мас-медійному дискурсі	27
Висновки до розділу 2	30
РОЗДІЛ 3. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ МОДАЛЬНИХ ДІЄСЛІВ У ДИСКУРСІ МАС-МЕДІА	31
3.1. Модальні дієслова у мас-медійному дискурсі.....	31
3.2. Функції модальних дієслів у мас медіа.....	37
3.3 Особливості використання модальних дієслів у дискурсі мас-медіа сучасного Китаю.....	50
Висновки до розділу 3	72
ВИСНОВКИ	74
论文摘要	76

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	77
ДОДАТКИ.....	81

ВСТУП

Китайська мова, завдяки своїй багатій культурній спадщині та особливій мовній структурі, привертає велику увагу вчених, зокрема в аспекті модальності – однієї з ключових категорій, що додає мовленню гнучкості та дозволяє виразити різноманітні відтінки значень, пов'язані із зобов'язанням, можливістю, бажанням тощо. Модальні дієслова у китайській мові виступають не просто граматичними формами, а й інструментами, що дозволяють передати емоційні та смислові нюанси, а отже, розширюють її виразові можливості. Граматичні та семантичні особливості модальних дієслів сприяють кращому розумінню логічної структури китайської мови, що має важливе значення як для її носіїв, так і для тих, хто опановує мову як іноземну.

Незважаючи на це, багато питань, пов'язаних з модальністю в китайській мові, зокрема їхні синтаксичні функції та способи вираження в мас-медійному дискурсі, залишаються недостатньо вивченими. Такий брак досліджень обмежує розуміння функціональних можливостей модальних дієслів у китайській мові та їхньої ролі у формуванні значень і комунікативних стратегій. Це дослідження спрямоване на глибоке осмислення цих аспектів, що може допомогти як у викладанні китайської мови, так і в перекладацькій діяльності та сприяти успішній міжкультурній комунікації.

У сучасному китайськомовному мас-медійному дискурсі модальні дієслова відіграють важливу роль у формуванні значень, що використовуються для впливу на сприйняття аудиторії, створення відповідних тонів та рівнів переконливості. Аналіз їхньої функціональної та семантичної ролі є актуальним як для вивчення мови, так і для розуміння її специфічної системи комунікативних засобів, що робить китайський медіадискурс надзвичайно інформативним та цікавим об'єктом дослідження.

Актуальність теми. Вивчення модальних дієслів у мас-медійному дискурсі сучасного Китаю є актуальним завдяки важливості цих одиниць для вираження ставлення мовця, оцінок, рекомендацій та прогнозів. Модальні дієслова, які виражають можливість, необхідність або бажання, особливо важливі в новинному дискурсі, де мова створює ідеологічний та емоційний контекст для інтерпретації

подій. Вони не тільки інформують, а й сприяють формуванню соціальної реальності, впливаючи на аудиторію, що особливо важливо в сучасному інформаційному просторі, де вплив мас-медіа на громадську думку є значним.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є з'ясувати особливості функціонування та використання модальних дієслів у мас-медійному дискурсі Китаю. Зазначена мета обумовлює вирішення таких завдань:

Проаналізувати граматичні категорії та синтаксичні функції модальних дієслів у китайській мові.

Визначити класифікацію засобів вираження модальності.

Вивчити специфіку використання модальних дієслів у дискурсі мас-медіа сучасного Китаю.

Встановити взаємозв'язок між категорією модальності та функціями модальних дієслів у китайськомовних новинних текстах.

Об'єктом дослідження є модальні дієслова китайської мови.

Предметом дослідження є функціональні особливості вживання модальних дієслів у сучасному китайськомовному мас-медійному дискурсі.

Матеріалом дослідження є тексти сучасних китайськомовних ЗМІ, довільно обраних з 13 електронних новинних ресурсів, та більше 25 проаналізованих статей.

Методи дослідження:

Критичний дискурс-аналіз – для виявлення соціальних та ідеологічних впливів у використанні модальних дієслів.

Корпусний аналіз – для частотного аналізу та контекстуального використання модальних дієслів.

Когнітивний аналіз – для дослідження когнітивних рамок, які створюють модальні дієслова.

Семантичний та прагматичний аналіз – для визначення функціональних значень модальних дієслів.

Наукова новизна роботи полягає в дослідженні функціональних особливостей модальних дієслів у сучасному китайськомовному мас-медійному

дискурсі з акцентом на синтаксичний, семантичний та прагматичний аспекти їх вживання. Отримано нові відомості щодо ролі модальних дієслів у створенні оцінок, передачі намірів та впевненості, а також їх впливу на побудову інформаційного та емоційного фону мас-медійних текстів.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що результати дослідження модальних дієслів у китайських медіа сприяє розвитку прикладної лінгвістики, перекладознавства та теоретичної граматики. Результати можуть бути використані у викладанні дисциплін з перекладу, теоретичної граматики та у галузі лексикології, а також для розвитку когнітивних та прагматичних аспектів у вивченні китайської мови.

Апробація результатів дослідження, публікації. Основні положення кваліфікаційної роботи висвітлено в матеріалах Міжнародної науково-практичної конференції "Ad orbem per linguas. До світу через мови" (Київський національний лінгвістичний університет, 16-17 травня 2024 року).

Структура роботи. Робота складається з трьох розділів, що містять теоретичний, методологічний і практичний аналіз функціонування модальних дієслів у китайському мас-медійному дискурсі, а також висновків щодо отриманих результатів.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ МОДАЛЬНИХ ДІЄСЛІВ У МАС-МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ

1.1 Визначення поняття модальне дієслово та його ознаки у китайській мові

Модальні дієслова становлять певну складність під час вивчення граматики китайської мови з огляду на дві причини: помітну кількість і розмаїття цих дієслів, а також ізолювальний характер китайської мови, за якого велика кількість ситуацій вираження граматичних значень виноситься на синтаксичний рівень.

Починаючи з граматики Комплексна граматика китайської мови Ма Цзяньчжуна, існує безліч праць, присвячених вивченню модальних дієслів китайської мови, що містять різні думки стосовно їхніх найменувань, природи, синтаксичної структури тощо. Люй Шусян у своїй роботі Проблеми аналізу граматики китайської мови згадує, що модальне дієслово є проблемним типом слів (Люй Шусян, 1980: 35).

В історії вивчення модальних дієслів можна виділити два етапи. На першому етапі, у 50–60-ті рр. ХХ ст., у китайській мові та світовій лінгвістиці велися бурхливі обговорення проблеми частин мови китайської мови, які вивели дослідження модального дієслова на новий рівень. У той період увагу здебільшого було приділено аналізу зовнішніх структурних характеристик модальних дієслів, таких як граматична характеристика слова, критерій класифікації, синтаксичний статус тощо. Другий етап в осмисленні проблеми настав після 1980-х рр., коли вчені у вивченні модальних дієслів почали використовувати нові теоретичні методи, звертаючи при цьому увагу на особливості форми, семантики та інші аспекти, враховуючи категорію модальності та інтонацію, що дало змогу отримати нові результати.

Модальні дієслова виконують важливу функцію в мові, оскільки виражають не саму дію чи стан, а відношення між суб'єктом і дією, позначеною інфінітивом. У різних мовах, зокрема й у китайській, модальні дієслова зазвичай трактуються як допоміжні, оскільки вони позначають ступінь можливості, необхідності або неможливості виконання дії, що виражається основним дієсловом. У китайських реченнях вони формально займають позицію доповнення і разом з основним

дієсловом утворюють присудок. У китайській мові модальні дієслова виконують функції вираження необхідності, можливості, дозволу або здатності. Вони не змінюються за часами, особами, родами чи числами, що відрізняє їх від модальних дієслів у багатьох індоєвропейських мовах, таких як англійська. До найпоширеніших модальних дієслів китайської мови належать: 要 (yào) хотіти, 能 (néng) могли, 可以 (kěyǐ) могли, 应该 (yīnggāi) слід, 必须 (bìxū) повинен.

На відміну від багатьох службових слів, модальні дієслова в китайській мові зберігають власне лексичне значення, що надає їм певної синтаксичної самостійності. Це означає, що в неповних реченнях основне дієслово може бути опущене, залишаючи модальне дієслово єдиним елементом присудка. Така особливість дозволяє модальним дієсловам відігравати важливу роль у передачі модальності. Вони широко використовуються як у письмовій, так і в усній мові для вираження думок, оцінок, намірів, зобов'язань, свободи волі та інших пов'язаних понять (Leech, 1987). Дослідження свідчать, що модальні дієслова мають складну, нелінійну систему співвідношення між формою і функцією, обумовлену їхніми різноманітними семантичними значеннями та прагматичними аспектами (Sinclair, 1990).

Атрибути модальних дієслів можна підсумувати через такі поняття, як заперечення, інверсія, кодування та емпатичне ствердження (Huddleston, 1976). Заперечення означає здатність модальних дієслів утворювати негативні конструкції шляхом додавання заперечного елемента, що надає фразі негативного значення. Інверсія дозволяє використовувати модальні дієслова перед підметом для формування питальних речень. Кодування означає, що модальні дієслова можуть замінювати основні дієслова-присудки в реченнях, зберігаючи при цьому основне значення. Емпатичне ствердження допомагає підкреслити думку, надаючи висловлюванню більшої впевненості.

Відмінність модальних дієслів від інших допоміжних дієслів проявляється у кількох аспектах (Palmer, 2014). По-перше, форма модального дієслова залишається незмінною незалежно від числа або особи підмета. По-друге, модальні дієслова не мають форм інфінітива або герундія. По-третє, модальні дієслова мають особливий

взаємозв'язок, що дозволяє використовувати лише одне модальне дієслово одночасно, що підкреслює їх унікальну функціональність.

1.2 Категорія модальності в китайській мові

Одним з найважливіших елементів комунікації є оцінювальний компонент висловлювання — модальність. Категорія модальності належить до центральних мовних категорій, які знаходять своє відображення в різних мовах.

У категорії модальності Люй Шусян виділяє такі складники, як аспектуальність висловлювання, модальність у вузькому значенні, яка розрізняє речення за метою висловлювання, а також модульність висловлення (темп, інтонація). Він наголошує на функціональному аспекті мови, розглядаючи об'єкт з погляду його структури і функцій. Модальність він трактує як засіб розрізнення речень з однаковими змістовними поняттями, але з різними цілями висловлення. Люй Шусян також досліджує вживання модальних часток у мовах байхуа і веньянь.

На сучасному етапі особливого значення набуває дослідження граматичної структури китайської мови з використанням функціонального підходу, який розглядає мову як інструмент міжособистісної комунікації. Основна функція мови, згідно з цим підходом, полягає саме в комунікації, що визначає породження граматичних структур. Модальність, як один з ключових компонентів комунікаційного процесу, виражає ставлення мовця до висловлювання. Категорія модальності, зокрема в китайській мові, залишається предметом дискусій через недостатню вивченість (Любимова Ю. С., 2015).

Загальновідомою є характеристика модальності як встановлюваного мовцем відношення змісту висловлення до дійсності. Але для точнішої характеристики зазначеної вище категорії необхідним виявляється введення такого поняття, як ознака що домінує, що дає певне уявлення про те, яке саме відношення до дійсності розглядається як основне і специфічне для модальності, але навіть така характеристика зберігає значною мірою невизначеність (Любимова Ю. С., 2015).

За словами Любимової, сфера якісної та емоційної оцінки тісно пов'язана з модальністю, проте оцінюваність має лише опосередкований зв'язок із її семантикою. Водночас доцільніше вважати оцінювальну сферу такою, що взаємодіє з модальністю, що підтверджує певну розмитістьознач цієї категорії.

Чжао Юнь-Пін зазначає, що, аналізуючи категорію модальності в китайській мові, необхідно враховувати певні відмінності, що виникають при класифікації засобів і способів її вираження. Ці відмінності здебільшого пов'язані з труднощами виділення частин мови в китайській. На думку Лі Цзіньсі та Лю Шижу, граматична структура китайської мови головним чином базується на синтаксисі, оскільки слова не мають чітких морфологічних ознак для віднесення їх до певної частини мови. Таким чином, головними критеріями поділу на частини мови є здатність слів виконувати функції членів речення та їхня сполучуваність з іншими словами або формальними елементами, а найефективнішим засобом розмежування частин мови є синтаксичні властивості слова.

Люй Шусян у своїх роботах надає значну увагу категорії модальності в китайській мові. Однак, аналізуючи його підхід до класифікації частин мови, можна помітити, що він не надає особливої уваги детальній і чіткій систематизації частин мови. Люй Шусян лише вказує на окремі категорії та ілюструє їх прикладами. Наприклад, деякі модальні дієслова він відносить до дієслів, що виражають емоції, а також виділяє клас обмежувальних слів (прислівників), з-поміж яких окреслює ті, що виражають обмежену оцінювальну модальність.

Ван Ляо-І підкреслює, що кожне речення має емоційно-оцінковий аспект, який у китайській мові передається за допомогою модальних дієслів, таких як 能 (néng) могли, 会 (huì) буде, 可以 (kěyǐ) дозволено, 要 (yào) хотіти, 想 (xiǎng) бажати, 应该 (yīnggāi) слід, 该 (gāi) належить, 需要 (xūyào) потребувати та інших. Модальні частки 了 (le), 呢 (ne), 吗 (ma), 吧 (ba) також допомагають виразити різні значення, включаючи визначеність, пояснення, підкреслення, питання, риторичні запитання, умови, припущення, імператив, наполягання, примусову згоду, звернення чи впевненість. Крім того, модальні прислівники, як-от 難道 (nándào) невже, 到底 (dàodǐ)

врешті-решт, 簡直 (jiǎnzhi) буквально, 敢 (gǎn) наважуватися, дозволяють передати емоції, такі як здивування, незгода, іронія, заперечення, наполегливість і риторичні запитання.

Люй Шусян, подібно до Ван Ляо І, вказує на важливу роль інтонації та модальних часток у вираженні модальності. На його думку, слід звернути увагу на те, що між модальними категоріями та модальними частками немає абсолютної відповідності: з одного боку, одна й та сама частка може передавати різні відтінки модальності, а з іншого боку, один відтінок модальності може бути виражений різними частками.

На основі аналізу особливостей вираження модальності в китайській мові можна зробити висновок, що наявні відмінності у класифікації засобів вираження модальності пов'язані з характерними рисами підходів до класифікації частин мови у дослідженнях китайських лінгвістів.

1.3 Граматичні категорії модальних дієслів у китайській мові

Граматичні категорії модальних дієслів у китайській мові відіграють важливу роль у мас-медійних текстах, оскільки вони виражають такі поняття, як можливість, дозвіл, обов'язок і бажання. Використання цих дієслів у різних синтаксичних конструкціях дозволяє формулювати повідомлення з різними модальними значеннями, що критично важливо для оцінок та прогнозів у текстах.

Однією з ключових особливостей модальних дієслів у китайській мові є їхня здатність самотійно виконувати функцію присудка, особливо у відповідях на запитання, коли зміст основного дієслова зрозумілий з контексту. У таких випадках модальне дієслово є головним носієм значення, забезпечуючи завершеність висловлювання, наприклад, у діалозі: 你会游泳吗 (nǐ huì yóuyǒng ma) — Ти вмієш плавати? 会 (huì) — Так, вмію.

Крім того, модальні дієслова можуть виконувати роль присудків у повних реченнях з підметом та другорядними членами, що дозволяє їм брати участь у

складних конструкціях і завершувати речення. Такі речення включають додаткові елементи, що уточнюють умови або обставини дії, підкреслюючи важливість модальних дієслів у китайському синтаксисі.

Модальні дієслова також вживаються у стверджувально-негативних конструкціях, що є типовим для сучасної китайської мови. У таких випадках допускається опущення другого складу двоскладових модальних дієслів перед часткою заперечення 不 (bù). Це сприяє економії мовних засобів, зберігаючи зрозумілість висловлювання. Наприклад: 你能不能来 (nǐ néng bù néng lái) — Ти можеш прийти? Тут 能不能 (néng bù néng) являє собою стверджувально-негативну форму дієслова 能 (néng), яка використовується для формування запитання.

Прислівник 不 (bù) є основним засобом заперечення для більшості модальних дієслів у китайській мові і використовується для заперечення подій поточного або майбутнього часу, а також минулого часу. Наприклад: 我不能去 (wǒ bù néng qù) — Я не можу піти.

Заперечення за допомогою 不 не залежить від часового контексту, що робить його універсальним засобом для заперечення модальних дієслів. Однак деякі модальні дієслова можуть використовувати прислівник заперечення 没 (méi) для передачі бажання або можливості в минулому часі, як-от 想 (xiǎng) — хотіти, 能 (néng) — могли, 能够 (nénggòu) — бути здатним. Наприклад: 我没想去 (wǒ méi xiǎng qù) — Я не хотів йти. 他没能完成任务 (tā méi néng wánchéng rènwù) — Він не зміг виконати завдання.

Особливий випадок становить модальне дієслово 得 (děi) у значенні дозволу. У формальному контексті його заперечна форма 不得 (bù děi) вживається для позначення заборони чи неможливості виконання дії. Наприклад: 学生不得迟到 (xuéshēng bùdēi chídào) — Студентам заборонено запізнюватися.

Коли ж 得 (děi) означає необхідність або обов'язок, заперечні форми 无须 (wúxū), 不必 (bùbì) і 不用 (bùyòng) вживаються для вираження відсутності

необхідності виконання дії. Наприклад: 你不必来 (nǐ bùbì lái) — Тобі не потрібно приходити. 我们无须等待 (wǒmen wúxū děngdài) — Нам не потрібно чекати.

Варто зазначити, що 不得 (bù děi) використовується виключно для вираження заборони, але не відсутності обов'язку. У китайській мові модальні дієслова можуть бути вжиті у стверджувально-заперечній формі для вираження запитань, за винятком дієслова 得 (děi). Для двоскладових модальних дієслів у стверджувально-заперечній формі допускається опущення другого складу дієслова перед запереченням. Наприклад: 你们可以不可以先签合同 (nǐmen kěyǐ bù kěyǐ xiān qiān hétóng) — Ви можете підписати контракт спочатку? У цьому реченні модальне дієслово 可以 (kěyǐ) представлено повністю. В іншому варіанті: 你们可不可以先签合同 (nǐmen kě bù kěyǐ xiān qiān hétóng) — Ви можете підписати контракт спочатку? Другий склад 可以 (kěyǐ) у стверджувальній формі було опущено, що є допустимою формою для двоскладових модальних дієслів.

Отже, граматичні категорії модальних дієслів у китайській мові демонструють велику гнучкість і різноманітність, що дозволяє їм ефективно функціонувати в різних синтаксичних конструкціях і дискурсивних контекстах.

1.4 Синтаксичні функції модальних дієслів у китайській мові

Мандаринська китайська мова є аналітичною, тобто вона не має закінчень, що позначають час, рід або число. Граматичні відносини і час передаються через додавання слів, таких як прислівники часу, або через порядок слів у реченні. Однак модальні дієслова мають схожі риси з модальними дієсловами в англійській мові:

- Є окремими словами зі своїм власним значенням.
- Завжди стоять перед основними дієсловами.
- Пов'язані з дієсловами в неозначеній формі (подібно до дієслів на кшталт могтичи повинен).
- Використовуються для позначення можливих або нереальних ситуацій.

Приклади модальних дієслів у китайській мові:

Бажання:

要 (yào) — хотіти, воліти

想 (xiǎng) — хотіти, думати

愿意 (yuànyì) — бажати

肯 (kěn) — бути готовим

敢 (gǎn) — насмілитися

Оцінювання ситуації:

应该 (yīnggāi) — слід, варто

应当 (yīngdāng) — варто, треба

得 (děi) — потрібно

Оцінювання можливості:

能 (néng) — могли, бути здатним

能够 (nénggòu) — бути здатним

可以 (kěyǐ) — дозволено

Дозвіл:

能 (néng) — могли

可以 (kěyǐ) — дозволено

许 (xǔ) — дозволяти

Оцінка (аналіз):

配 (pèi) — заслуговувати

值得 (zhídé) — бути вартим

Можливість:

可能 (kěnéng) — можливо

会 (huì) — може статися

要 (yào) — буде, можливо

Позиція модального дієслова є відносно фіксованим варіантом позиції допоміжного дієслова, тобто будь-якого дієслова, яке приймає пряме дієслівне

доповнення. Майже всі модальні дієслова (мабуть, окрім 可 (kě) і 应 (yīng)) можуть вживатися в позиціях повнозначного дієслова. Модальне дієслово не приймає як доповнення слова з предметним значенням; позиція залежного слова не є позицією «справжнього іменника». Наприклад, у реченнях типу: 我会中文 (wǒ huì zhōngwén) — Я володію китайською мовою. 会 (huì) займає позицію повнозначного дієслова, на відміну від речень типу: 我会唱歌 (wǒ huì chànggē) — Я вмю співати.

З погляду позиційного синтаксису і різниці, і схожість між різними категоріями допоміжних дієслів (модальні, спонукальні та ін.), а також ввідними модальними прислівниками, полягають у «віднесенні» до суб'єкта, тобто того, чи один і той самий суб'єкт і чинить дію, й оцінює її можливість, або ж різні. Наприклад, у межах змісту речення типові модальні дієслова одно суб'єктні з повнозначним дієсловом. Перехід модального дієслова в позицію вступного модального прислівника зумовлений розбіжністю чинного й оцінювального суб'єктів. Цим зумовлено, що 可能 (kěnéng), 可以 (kěyǐ), 会不会 (huì bù huì), 敢不敢 (gǎn bù gǎn) тощо можуть бути як модальними дієсловами (між суб'єктом і групою дієслова), так і вступними модальними прислівниками (перед або після поєднання суб'єкта і групи дієслова). Наприклад: 会不会 他们已经结束工作? (huì bù huì tāmen yǐjīng jiéshù gōngzuò) = 他们 会不会 已经结束工作 (tāmen huì bù huì yǐjīng jiéshù gōngzuò) — Чи можливо, що вони вже закінчили роботу?

Модальні дієслова ставляться перед групою основного дієслова, тобто перед прийменниками, прислівниками, що оформляють дієслово тощо: 他可以以把个人与集体的关系讲得清清楚楚。 (tā kěyǐ yǐ bǎ gèrén yǔ jí tǐ de guānxì jiǎng dé qīng qīngchǔ chǔ) — Він міг чітко роз'яснити зв'язок між індивідом і колективом (модальне дієслово + доповнення з прийменником 把 (bǎ) + повнозначне дієслово).

Якщо повнозначному дієслову передують іменна група і разом вони утворюють відносно стійке дієслово, то значення модального дієслова наближається до значення спонукального дієслова: модальне дієслово → спонукальне дієслово. Модальні

дієслова не приймають часових суфіксів 了 (le), 过 (guo), 着 (zhe). За необхідності суфікси ставляться після основного дієслова, або значення часу виражається за допомогою лексичних засобів (现在 (xiànzài), 目前 (mùqián), 从前 (cóngqián), 曾经 (céngjīng) тощо).

Модальні дієслова 想 (xiǎng), 打算 (dǎsuàn), 要 (yào), 需 (xū) можуть набувати в препозиції показник поточного часу дії 正 (zhèng) (якраз...): 我 正 想 (wǒ zhèng xiǎng) 再 去 看 看 看 日 (zài qù kàn kàn rì) — Я якраз хочу сходити ще раз подивитися.

Модальні дієслова не можуть подвоюватися. Однократність дії маркується за допомогою дієслова, яке стоїть у позиції після модального дієслова. Однократність дії, яку виражають основні дієслова, маркується не самими модальними дієсловами, а дієсловами, що слідує за ними. Модальні дієслова не можуть подвоюватися, однак для маркування однократності дії використовуються показники, які належать до основного дієслова. (Systemic Functional Study)

Наприклад:

我想一个人坐一坐 (wǒ xiǎng yī ge rén zuò yī zuò) — Мені б хотілося посидіти на самоті.

У цьому реченні 想 (xiǎng) є модальним дієсловом, а подвоєння дієслова 坐 (zuò) виражає короткочасність або одноразовість дії. Таким чином, дієслівне подвоєння або використання суфіксів з аспектним значенням не впливає на модальне дієслово, оскільки модальність оцінює ситуації, а не визначає частоту чи аспект виконання дії.

Щодо синтаксичних обмежень, модальні дієслова в китайській мові не виключають можливості вживання з прислівниками, наприклад, такими, що виражають ступінь (дуже, занадто тощо), або навіть з іншими модальними дієсловами. Це розширює функціональні можливості цих дієслів, дозволяючи їм передавати складніші значення в контексті. Наприклад: 他是太爱嘲笑人了 (tā shì tài ài cháo xiào rén le) — Він надто любить насміхатися над іншими.

У цьому реченні ми бачимо модальне дієслово 爱 (ài) в поєднанні з прислівником 太 (tài), що підсилює ступінь дії, вираженої дієсловом. Це свідчить про те, що модальні дієслова можуть бути модифіковані іншими елементами речення без зміни своєї базової функції. Крім того, існують випадки, коли два модальних дієслова можуть поєднуватися в одному реченні. Таке комбінування модальних дієслів дозволяє висловити ще складніші модальні значення. Наприклад, одночасне вираження можливості та бажання: 他想能帮助你 (tā xiǎng néng bāngzhù nǐ) — Він хоче мати можливість допомогти тобі.

Тут 想 (xiǎng) виражає бажання, а 能 (néng) — можливість, створюючи разом складну модальну конструкцію.

Модальні дієслова також можуть стояти в препозиції відносно підмета, утворюючи структури з вступними модальними прислівниками. Цей тип конструкцій виникає тоді, коли суб'єкт, що виконує дію, відрізняється від суб'єкта, який оцінює можливість або бажання цієї дії. У таких випадках модальні дієслова переходять у функцію вступних прислівників, як у прикладі: 可能, 他已经出发了 (kěnéng, tā yǐjīng chūfā le) — Можливо, він уже вирушив.

Тут 可能 (kěnéng) є вступним прислівником, який виражає припущення або ймовірність. Таким чином, модальні дієслова в китайській мові можуть виконувати декілька синтаксичних функцій: стояти перед основним дієсловом як частина основної предикативної структури, поєднуватися з іншими модальними дієсловами або прислівниками, або навіть виконувати роль вступних модальних прислівників у реченні. Це свідчить про багатофункціональність цих дієслів у різних синтаксичних конструкціях, що робить їх важливим елементом китайського мас-медійного дискурсу. Модальні дієслова також демонструють важливу роль у вираженні ідеологічних позицій та оцінок у медійному контенті, оскільки вони дозволяють редакторам і журналістам передавати оцінки можливості, обов'язку або бажання здійснення дій. Наприклад, у новинних текстах або політичних коментарях часто використовуються такі модальні дієслова, як 应该 (yīnggāi), 可能 (kěnéng), 要 (yào)

для вираження оцінки ситуацій, рекомендацій або прогнозів (Systemic Functional Study).

Наприклад:

政府应该采取措施 (zhèngfǔ yīnggāi cǎiqǔ cuòshī) — Уряд повинен вжити заходів.
经济可能会改善 (jīngjì kěnéng huì gǎishàn) — Економіка, ймовірно, покращиться.

Ці модальні дієслова допомагають структурувати дискурс і створювати певні очікування у читачів, водночас залишаючи місце для невизначеності або можливих змін.

1.5 Класифікація засобів вираження модальних дієслів

Семантика модальних дієслів була в центрі уваги багатьох корпусних досліджень протягом останнього десятиліття. Існує три основні способи класифікації модальних дієслів. Найдавнішою є двочастинна класифікація (Lyons, 1977) на епістемічну та деонтичну модальність. Палмер (2014) розвинув двочастинну модель у тричастинну класифікацію, яка включає деонтичну, динамічну та епістемічну модальності. Бібер та ін. (1999) і Квірк та ін. (1985) розрізняють внутрішню та зовнішню модальність.

Серед усіх трьох класифікацій модальних дієслів класифікація Палмера є найпростішою для застосування, оскільки вона враховує як семантичне значення, так і прагматичні функції (Li, 2012).

Епістемічні модальні дієслова використовуються для вираження впевненості мовця у висловлюванні. Наприклад, «те, що вона сказала, може/може/повинно/буде/може/повинно бути неправильним». Деонтичні модальні дієслова використовуються для вираження відповідальності, яку суб'єкт покладає на об'єкт. Наприклад, «ти повинен виконати роботу до завтра» або «я повинен здати роботу вчасно». Динамічні модальні дієслова можуть використовуватися для вираження здатності або готовності суб'єкта. Наприклад, «він може взяти цю роботу» або «я приєднаюся до цієї команди над проєкт».

У рамках класифікації модальних дієслів за Палмером, динамічна модальність у китайській мові також може бути представлена через дієслова, що виражають здатність, волю або можливість дії за певних умов. Подібно до англійської мови, китайські модальні дієслова мають кілька значень, що можуть варіюватися залежно від контексту.

Динамічна модальність у китайській мові

Орієнтована на суб'єкт (здатність): 她会说德语。(Tā huì shuō déyǔ.) Вона може говорити німецькою. У цьому прикладі дієслово 会(huì) виражає здатність суб'єкта до виконання дії, що відповідає динамічній модальності Палмера.

Нейтральна/обставинна (можливість за обставин): 在这里你可以买到任何东西。(Zài zhèlǐ nǐ kěyǐ mǎi dào rènhé dōngxī.) Тут можна купити все, що завгодно. У цьому випадку 可以(kěyǐ) виражає можливість виконання дії за певних обставин, що є прикладом нейтральної динамічної модальності.

Деонтична модальність (дозвіл): 他现在可以走了。(Tā xiànzài kěyǐ zǒu le.) Він може йти зараз. Тут 可以(kěyǐ) виражає дозвіл виконати дію, що співвідноситься з деонтичною модальністю.

Відмінність динамічної модальності від деонтичної можна побачити на прикладі 他可以走了, що може означати або дозвіл (деонтична модальність), або можливість піти за певних обставин (динамічна модальність), що залежить від контексту. Це демонструє, як одне й те саме модальне дієслово може мати різні модальні значення (Li, 2016).

1.6 Особливості новинного дискурсу

Новинний дискурс є особливим видом публічного дискурсу, який має свою специфіку в рамках масової комунікації. Він відображає процеси соціальної взаємодії, реалізується через різні медійні платформи, такі як телебачення, радіо, Інтернет та друковані видання. Його ключові риси можуть змінюватися залежно від культурного, політичного та соціального контекстів, в яких функціонує мас-медіа.

Лінгвістична та прагматична структура: Як зазначає Дорошенко (2012), новинний дискурс включає як вербальні, так і невербальні елементи, і ці компоненти формуються під впливом соціальних та політичних умов. Лінгвістична структура представлена змістовими одиницями, такими як тексти новин, заголовки та інші журналістські матеріали, що виконують інформативну функцію. Прагматична складова новинного дискурсу передбачає маніпуляцію інформацією, яка може бути подана через суб'єктивну призму з метою досягнення певного ефекту на аудиторію.

Інтеракційні особливості: За словами Храковської (2016), новинний дискурс є інтеракційним процесом, який відбувається між автором тексту та його аудиторією. Це відображається в тому, як медіаорганізації намагаються встановити певний тип відносин зі своїми читачами або глядачами, використовуючи різні комунікативні стратегії, такі як драматизація подій, акцентування певних аспектів чи впровадження емоційно забарвленої лексики.

Роль медіа в формуванні дискурсу: За дослідженнями Руденка (2021), засоби масової інформації відіграють важливу роль у формуванні громадської думки, надаючи можливість формувати у свідомості аудиторії певну картину світу. Це здійснюється через специфічний вибір лексики, граматичних структур та використання модальних дієслів, що допомагає підкреслити важливість або вірогідність тієї чи іншої інформації.

Модальні дієслова в новинному дискурсі: Лебедева (2018) звертає увагу на використання модальних дієслів у новинному дискурсі як засобу вираження можливостей, ймовірностей або необхідності дій. Вона підкреслює, що новинні повідомлення часто використовують модальні конструкції для того, щоб створити певний настрій або висловити припущення щодо майбутніх подій. Наприклад, конструкції на зразок може, повинен, імовірно часто використовуються в заголовках і текстах новин для акцентування важливості певної події чи явища.

Таким чином, новинний дискурс характеризується багатошаровістю, оскільки він поєднує в собі лінгвістичні, соціальні та культурні аспекти комунікації. Медіа

відіграють значну роль у формуванні цього дискурсу, впливаючи на те, як аудиторія сприймає та інтерпретує події, що відбуваються навколо неї.

Висновки до розділу 1

Модальні дієслова в китайській мові виконують важливу функцію вираження ставлення мовця до дії або стану, а також уточнюють рівень необхідності, бажання чи можливості виконання певної дії. Вони передають відношення між суб'єктом і дією, дозволяючи виразити різні рівні можливості, обов'язку чи ймовірності виконання дії. Це робить їх ключовими елементами як у повсякденному мовленні, так і в новинному дискурсі, де важливим є не лише повідомлення фактів, а й вираження суб'єктивних оцінок і прогнозів.

Категорія модальності в китайській мові є складним і багатограним феноменом, що включає семантичні та прагматичні аспекти мовлення. Наукові підходи до класифікації виділяють аспектуальність, вузьку модальність і модульність, кожен з яких має важливе значення для формування комунікативного ефекту висловлювань. Це дозволяє зрозуміти функціональність модальних дієслів у широкому контексті мовної практики, зокрема в новинних текстах.

Граматичні категорії модальних дієслів у китайській мові розширюють можливості для точного вираження різних модальних значень, таких як дозвіл, обов'язок чи бажання, що є критично важливими для новинного дискурсу. Модальні дієслова у китайських медіа сприяють формулюванню точних прогнозів, оцінок та думок, що впливають на сприйняття та формування громадської думки.

Класифікація засобів вираження модальності демонструє різноманітність підходів до аналізу цього явища. Модель Лайонса (1977) з двочастинною класифікацією на епістемічну та деонтичну модальності, а також тричастинна класифікація Палмера (2014), що включає деонтичну, динамічну та епістемічну модальності, є найпоширенішими підходами. Класифікація Палмера виявляється найбільш практичною для сучасних досліджень завдяки врахуванню як семантичних, так і прагматичних аспектів.

Новинний дискурс має особливу функцію – він не лише передає інформацію, але й формує соціальну реальність через використання мовних засобів, зокрема модальних дієслів. Оскільки новинний дискурс має значний вплив на створення

оцінок і думок у аудиторії, модальні конструкції дозволяють точно та ефективно донести необхідну інформацію, підкреслюючи їхню важливість у комунікативній стратегії засобів масової інформації.

Таким чином, аналіз функціонування модальних дієслів у китайській мові та їхня роль у новинному дискурсі показує, що ці мовні одиниці є невід'ємною частиною мовної структури. Вони виконують важливі функції як у загальному синтаксичному та семантичному аспектах китайської мови, так і в специфічних комунікативних завданнях мас-медіа, які сприяють впливу на громадську думку та формуванню оцінок серед аудиторії.

РОЗДІЛ 2 МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФУНКЦІОНУВАННЯ МОДАЛЬНИХ ДІЄСЛІВ У МАС-МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ

1.2. Методика дослідження функціонування модальних дієслів у мас-медійному дискурсі.

Під час дослідження функціонування модальних дієслів у мас-медійному дискурсі важливо детально описати методологічний підхід, який дозволить виявити лінгвістичні особливості їх використання.

Критичний дискурс-аналіз

Методика дослідження функціонування модальних дієслів у мас-медійному дискурсі може базуватися на принципах критичного дискурс-аналізу (КДА), що має на меті виявити, як мова, зокрема модальні дієслова, слугують інструментами для вираження влади, домінування та ідеологічних впливів у текстах. Критичний дискурс-аналіз (КДА) – це метод вивчення, який досліджує, як соціальна влада, домінування та ідеологія передаються через мову у текстах, таких як мас-медійний дискурс (Van Dijk, 2001). Модальні дієслова відіграють важливу роль у вираженні влади та контролю, зокрема у засобах масової інформації, де вони можуть використовуватися для маніпуляції аудиторією, підкреслення або пом'якшення значення. КДА з корпусною лінгвістикою є корисною методологією для аналізу мас-медійного дискурсу, оскільки корпусні дані дозволяють дослідити частотність та контекст використання модальних дієслів у великих масивах текстів (Stubbs, 1996; Baker et al., 2008). Також до аналізу може бути залучена когнітивна лінгвістика для вивчення того, як модальні дієслова сприяють створенню певних ментальних моделей та установок у свідомості аудиторії (Hart, 2010).

政府必须采取措施应对气候变化。(zhèng fǔ bì xū cǎi qǔ cuò shī yìng duì qì hòu biàn huà) Уряд повинен вжити заходів для протидії змінам клімату (Xinhua). Модальне дієслово 必须 (bìxū) тут підкреслює необхідність дій з боку уряду для розв'язання важливої проблеми.

Корпусний аналіз

Цей вид дослідження передбачає вивчення та аналіз великих текстів за допомогою спеціальних програмних забезпечень. Збір інформації за різними тематиками, жанрами та часовими проміжками дозволяє підрахувати частотність використання модальних дієслів та дослідити контекст. Наприклад, при аналізі статей про технології за останні кілька років, модальне дієслово 应该 (yīnggāi) – слід, часто використовується в контексті рекомендацій щодо використання нових технологій: 用户应该定期更新软件以确保系统安全。(yònghù yīnggāi dìngqī gēngxīn ruǎnjiàn yǐ quèbǎo xìtǒng ānquán) Користувачі повинні регулярно оновлювати програмне забезпечення для забезпечення безпеки системи (China Daily). Модальне дієслово 应该 (yīnggāi) у цьому випадку виражає рекомендацію та необхідність дії. Корпусний аналіз показує, що це дієслово часто зустрічається в статтях та інструкціях, пов'язаних з технологіями, де підкреслюються належні дії для експлуатації пристроїв.

Когнітивний аналіз

Когнітивний аналіз модальних дієслів фокусується на тому, як дієслова, а саме їх прагматичні та семантичні аспекти, допомагають формувати когнітивні рамки, крізь які людина сприймає інформацію. Наприклад, модальне дієслово 可能 (kěnéng) – можливо, створює когнітивну схему, в якій подія чи дія є можливою, але не гарантованою, що змушує осмислити інформацію або віднестися до неї з застереженням. Наприклад, 气温上升可能导致冰川融化。(qìwēn shàngshēng kěnéng dǎozhì bīngchuān rónghuà) Підвищення температури, можливо, призведе до танення льодовиків (Xinhua). Модальне дієслово 可能 (kěnéng) підкреслює ймовірність, а не певність, що створює простір для обговорення різних сценаріїв розвитку подій.

Прагматичний аналіз

Прагматичний аналіз зосереджується на вивченні того, як модальні дієслова та мовні фрази, що їх включають, функціонують у конкретних комунікативних ситуаціях. 司机必须遵守交通规则。(sījī bìxū zūnshǒu jiāotōng guīzé) Водії повинні дотримуватися правил дорожнього руху (China Daily). Тут використання модального дієслова 必须 (bìxū) підкреслює обов'язковість дії, створюючи строгий тон.

Порівняльний аналіз

Порівняння використання модальних дієслів між різними типами мас-медіа (державне джерело, незалежне медіа) або між різними країнами дозволяє дослідити культурні та політичні відмінності у вираженні можливості, необхідності, зобов'язання. Наприклад, порівнюючи китайські та західні мас-медіа, можна виявити, що китайські джерела частіше використовують модальні дієслова, які підкреслюють необхідність або обов'язковість дій, що може свідчити про контрольованість інформації та прагнення впливу на суспільство.

Синтаксичний аналіз

Синтаксичний аналіз спрямований на вивчення структурних особливостей, які вказують на функції модальних дієслів у реченнях. Модальні дієслова в китайській мові можуть використовуватися з заперечними частками, такими як 不 або 没. Пасивні конструкції з модальними дієсловами також використовуються в китайських ЗМІ для акцентування уваги на певних діях або рішеннях.

Семантичний аналіз

Семантичний аналіз дозволяє розкрити значення та різні семантичні нюанси кожного модального дієслова в китайській мові. Наприклад, модальне дієслово 可能 (kěnéng) вказує на ймовірність події, тоді як 必须 (bìxū) передає значення обов'язковості. Семантична інтерпретація дієслів може варіюватися залежно від контексту, і цей аспект є ключовим для їх коректного використання. Наприклад, дієслово 应该 (yīnggāi) може передавати як рекомендацію, так і пораду, що підкреслює різні рівні зобов'язання залежно від контексту.

政府必须优先考虑公共健康。(zhèngfǔ bìxū yōuxiān kǎolǚ gōnggòng jiànkāng)
Уряд повинен ставити громадське здоров'я на перше місце (Xinhua). Модальне дієслово 必须 (bìxū) підкреслює обов'язковість цього завдання, підсилюючи серйозність теми та наголошуючи на відповідальності уряду.

Загалом, вивчення функціонування модальних дієслів у мас-медійному дискурсі дозволяє зробити висновки щодо прагматичних намірів авторів текстів і способів впливу на аудиторію. Використання різних методів, таких як критичний

дискурс-аналіз, когнітивний, прагматичний, корпусний, порівняльний, синтаксичний та семантичний аналізи, надає комплексне розуміння ролі модальних дієслів у формуванні ідей, переконань та моделей поведінки у суспільстві.

Також важливо зазначити, що всі ці методи вимагають застосування відповідного програмного забезпечення для збору та аналізу великих обсягів текстів, що дозволяє забезпечити об'єктивність та обґрунтованість висновків. Завдяки цьому дослідження функціонування модальних дієслів у мас-медійному дискурсі стає не лише теоретичним, але й практично значущим інструментом для виявлення та розуміння тонкощів комунікації, особливо в контексті інформаційного впливу та маніпуляцій.

2.2. Категорія модальності як ключовий інструмент вираження оцінок та прогнозів у мас-медійному дискурсі

Модальність, як мовна категорія, є центральним елементом у мас-медійному дискурсі, оскільки вона дозволяє виражати суб'єктивні оцінки, припущення, прогнози та інші види комунікативних настанов. Модальні дієслова у мас-медіа виконують різні функції, такі як вираження ступеня впевненості, ймовірності чи необхідності, що безпосередньо впливає на спосіб сприйняття інформації аудиторією. Як зазначає Палій (2015), модальність у засобах масової інформації не лише надає фактичну інформацію, але й формує певний емоційний фон, спрямований на маніпуляцію громадською думкою.

Функції модальності у мас-медійному дискурсі

Однією з основних функцій модальності у мас-медійному дискурсі є інтерпретація та оцінка подій. Засоби масової інформації не обмежуються лише передаванням фактів, але активно формують оцінки та висновки, тим самим надаючи матеріалам певного емоційного забарвлення. Використання модальних дієслів дозволяє журналістам і редакторам висловлювати різні рівні ймовірності, необхідності чи можливості певних подій. Як зазначає Лебедева (2018), модальні

конструкції у новинних текстах виконують важливу роль в активації уваги аудиторії, створюючи тон, що впливає на емоційне сприйняття інформації.

随着时间的推移，全球经济可能会有所复苏。(suízhí shíjiān de tuīyí, quángiú jīngjì kěnéng huì yǒu suǒ fùsū) З плином часу глобальна економіка, можливо, відновиться (新华网). У цьому прикладі використано модальне дієслово 可能(kěnéng), яке виражає ймовірність, що підкреслює невизначеність щодо майбутнього економічного відновлення.

Прагматична функція модальності в мас-медіа

Прагматична функція модальних дієслів полягає у встановленні специфічних взаємовідносин між автором тексту та аудиторією. Як стверджує Бібер та ін. (1999), модальні дієслова виступають маркерами, що регулюють комунікативну дистанцію між автором та читачем, впливаючи на спосіб представлення інформації. Модальні конструкції можуть вказувати на невизначеність, залишаючи простір для різних інтерпретацій, або ж, навпаки, створювати враження впевненості та авторитетності.

政府应该采取更严格的措施来控制疫情。(zhèngfǔ yīnggāi cǎiqǔ gèng yángé de cuòshī lái kòngzhì yìqíng) Уряд повинен вжити суворіших заходів для контролю над епідемією (China Daily). Тут використано модальне дієслово 应该(yīnggāi), що виражає обов'язковість, підкреслюючи необхідність дій з боку уряду.

Використання модальності в прогнозах та аналітичних текстах

У прогнозних та аналітичних текстах модальність виконує особливу функцію, дозволяючи авторам формулювати припущення про ймовірні події, залишаючи простір для альтернативних варіантів розвитку ситуації. Як зазначає Дорошенко (2012), модальні дієслова у прогнозах і аналітичних матеріалах допомагають не лише передати ступінь ймовірності подій, але й підкреслюють авторитетність джерел або, навпаки, їх ненадійність. Таким чином, модальність у таких текстах відіграє важливу роль у створенні певного рівня впевненості або невпевненості щодо подій.

未来几年，全球气候变化的影响可能会更加严重。(wèilái jǐ nián, quángiú qìhòu biànhuà de yǐngxiǎng kěnéng huì gèngjiā yánzhòng) У найближчі кілька років вплив зміни клімату, можливо, стане ще більш серйозним (新华网). Модальне дієслово 可

能 (kěnéng) тут виражає припущення щодо майбутнього розвитку подій, залишаючи простір для різних варіантів розвитку ситуації.

Психолінгвістичний аспект

Модальність також має значний психолінгвістичний вплив у мас-медійному дискурсі. За словами Руденко (2021), модальні конструкції можуть впливати на емоційний стан аудиторії та формувати рівень довіри до новин. Використання модальних дієслів, що виражають невпевненість або ймовірність, часто слугує засобом уникнення категоричних суджень, що дозволяє залишити простір для сумнівів та альтернативних інтерпретацій. Це сприяє зниженню ризику опору аудиторії та збільшує ймовірність прийняття представленої інформації.

专家表示，当前的疫情趋势可能不会很快结束。(zhuānjiā biǎoshì, dāngqián de yìqíng qūshì kěnéng bù huì hěn kuài jiéshù) Експерти зазначають, що поточна тенденція епідемії, можливо, не завершиться швидко (China Daily). Використання модального дієслова 可能 (kěnéng) допомагає створити певний рівень невизначеності, що знижує можливі очікування аудиторії щодо швидкого завершення пандемії.

Інший приклад: 经济复苏的过程可能需要更长时间。(jīngjì fùsū de guòchéng kěnéng xūyào gèng cháng shíjiān) Процес економічного відновлення, можливо, потребуватиме більше часу (新华网). Використання 可能 (kěnéng) підкреслює невизначеність щодо термінів відновлення.

Висновки до розділу 2

У другому розділі було досліджено методологічні підходи до аналізу модальних дієслів у мас-медійному дискурсі та розглянуто категорію модальності як засіб вираження оцінок і прогнозів.

Методика вивчення модальних дієслів включає критичний дискурс-аналіз, когнітивний, корпусний, синтаксичний, семантичний і прагматичний аналізи. Критичний дискурс-аналіз виявляє соціальні й ідеологічні впливи через використання дієслів, що підкреслює обов'язковість дії. Корпусний аналіз дозволяє оцінити частотність і контекст використання дієслів у великих текстових масивах. Когнітивний аналіз досліджує, як модальні дієслова створюють рамки для інтерпретації подій, а прагматичний аналіз — як вони передають рекомендації чи вимоги в контексті соціальних норм.

Модальність у мас-медіа виконує функції оцінювання подій та прогнозування. Дієслова виступають маркерами впевненості, ймовірності чи необхідності, формуючи емоційний фон матеріалу, що сприяє впливу на громадську думку.

Психолінгвістичний аспект показує, що модальні дієслова впливають на емоційний стан аудиторії та довіру до новин. Використання невизначених формулювань сприяє уникненню категоричності та підвищенню сприйнятливості інформації.

Отже, модальні дієслова у мас-медіа мають багатofункціональне призначення: від оцінки подій до прогнозування, що підтверджує доцільність подальших досліджень цієї категорії в інформаційному просторі.

РОЗДІЛ 3. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ МОДАЛЬНИХ ДІЄСЛІВ У ДИСКУРСІ МАС-МЕДІА

3.1. Модальні дієслова у мас-медійному дискурсі

Модальні дієслова, що виражають можливість у мас-медійному дискурсі

能 (néng) — могли, бути в змозі.

Модальне дієслово 能 використовується для вираження можливості або здатності виконати певну дію, що часто стосується фізичної або технологічної можливості. В економічних і технологічних статтях це дієслово підкреслює можливості, пов'язані з людськими ресурсами або технологіями.

随着互联网的发展，越来越多的企业能通过线上销售平台开拓全球市场。这不仅提高了销售额，也帮助企业更快地适应全球化竞争。(suízhí hùliánwǎng de fāzhǎn, yuè lái yuè duō de qǐyè néng tōngguò xiànsàng xiāoshòu píngtái kāituò quánqiú shìchǎng. zhè bù jǐn tígāo le xiāoshòu'è, yě bāngzhù qǐyè gèng kuài de shìyìng quánqiú huà jìngzhēng) З розвитком Інтернету все більше компаній можуть використовувати онлайн-платформи для виходу на світовий ринок. Це не тільки збільшило обсяги продажів, але й допомогло компаніям швидше адаптуватися до глобальної конкуренції. (新华网)

智能手机的普及让越来越多的人能方便地获取信息，尤其是在偏远地区。

(zhìnéng shǒujī de pǔjí ràng yuè lái yuè duō de rén néng fāngbiàn de huòqǔ xìnxi, yóuqí shì zài piānyuǎn dìqū) Популяризація смартфонів дозволяє все більшій кількості людей легко отримувати інформацію, особливо у віддалених районах. (澎湃)

可以 (kěyǐ) — можуть (або “можливо” залежно від контексту).

可以 виражає можливість у сенсі об'єктивних умов або дозволеності за законом.

У новинах це дієслово часто використовується в контексті змін у законодавстві або можливостей для підприємств.

根据新的规定，外国投资者可以在中国设立独资企业，这将进一步促进外资流入，并提高市场竞争力。(gēnjù xīn de guīdìng, wàiguó tóuzī zhě kěyǐ zài zhōngguó shèlì dúzī qǐyè, zhè jiāng jìnyībù cùjìn wàizī liúrù, bìng tígāo shìchǎng jìngzhēng lì) Згідно

з новими правилами, іноземні інвестори можуть засновувати повністю власні підприємства в Китаї, що сприятиме збільшенню припливу інвестицій і підвищенню конкурентоспроможності ринку. (人民日报)

根据新的医疗改革政策，患者可以通过在线平台预约医生，并可以获得远程医疗服务。(gēnjù xīn de yīliáo gǎigé zhèngcè, huànzhě kěyǐ tōngguò zàixiàn píngtái yuēyuè yīshēng, bìng kěyǐ huòdé yuǎnchéng yīliáo fúwù) Згідно з новою політикою реформи охорони здоров'я, пацієнти можуть записуватись на прийом до лікарів через онлайн-платформу та отримувати телемедичні послуги. (人民日报)

可能 (kěnéng) — можливо або може бути.

可能 використовується для вираження ймовірності певної події чи результату. У мас-медіа це слово часто супроводжує прогнози та припущення щодо майбутніх подій.

气象专家预测，未来几天可能会有强烈的暴风雨，政府已经做好了应对灾害的准备。(qìxiàng zhuānjiā yùcè, wèilái jǐ tiān kěnéng huì yǒu qiángliè de bàofēngyǔ, zhèngfǔ yǐjīng zuò hǎo le yìngduì zāihài de zhǔnbèi) Метеорологи прогнозують, що найближчими днями можливі сильні бурі, і уряд уже підготувався до реагування на них. (凤凰网)

由于国际经济的不确定性，明年的市场走势可能会更加波动。(yóuyú guójì jīngjì de bù quèdìngxìng, míngnián de shìchǎng zǒushì kěnéng huì gèngjiā bōdòng) Через невизначеність у світовій економіці ринок у наступному році може бути ще більш нестабільним. (经济日报)

会 (huì) — могли, бути здатним.

Модальне дієслово 会 використовується для вираження ймовірності або здатності в майбутньому. Воно часто зустрічається у статтях на політичні та економічні теми.

随着政策的不断调整，市场会在未来几年逐步恢复稳定。(suízhí zhèngcè de bùduàn tiáozhěng, shìchǎng huì zài wèilái jǐ nián zhúbù huīfù wěndìng) Зі зміною політики ринок може поступово стабілізуватися в найближчі кілька років。(经济日报)

Модальні дієслова, що виражають необхідність у мас-медійному дискурсі
应 (yīng), 应该 (yīnggāi) — повинно, слід.

应 і 应该 використовуються для вираження необхідності або зобов'язання, зазвичай стосуються рекомендацій чи вимог до уряду або суспільства.

面对日益严峻的气候变化问题，政府应该加强环保政策，鼓励可再生能源的使用，并减少工业排放。(miànduì rìyì yánjùn de qìhòu biànhuà wèntí, zhèngfǔ yīnggāi jiāqiáng huánbǎo zhèngcè, gǔlì kě zàishēng néngyuán de shǐyòng, bìng jiǎnshǎo gōngyè páifàng) Уряд повинен посилити екологічну політику, стимулювати використання відновлюваних джерел енергії та скоротити промислові викиди。(中国日报)

得 (děi) — повинно, слід.

得 використовується для вираження необхідності або обов'язкової дії. У новинах це дієслово часто вживається для опису урядових заходів або суспільних вимог.

为了保障公共卫生安全，所有人得遵守新冠疫情防控措施，包括佩戴口罩和保持社交距离。(wèile bǎozhàng gōnggòng wèi shēng ānquán, suǒyǒu rén dēi zūnshǒu xīnguān yìqíng fángkòng cuòshī, bāokuò pèidài kǒuzhào hé bǎochí shèjiāo jùlí) Для забезпечення громадської безпеки під час пандемії всі повинні дотримуватися заходів із контролю за COVID-19。(新华网)

要 (yào) — потрібно, необхідно.

要 використовується для позначення необхідності дій, що можуть стосуватися як державних, так і громадських заходів.

政府表示，要在未来几年内加大基础设施建设力度，以推动经济增长并改善民生。(zhèngfǔ biǎoshì, yào zài wèilái jǐ nián nèi jiādà jīchǔ shèshī jiànshè lìdù, yǐ tuīdòng jīngjì zēngzhǎng bìng gǎishàn mínshēng) Уряд заявив, що найближчими роками

необхідно збільшити інвестиції в інфраструктурні проєкти для стимулювання економічного зростання. (人民日报)

Модальні дієслова, що виражають бажання у мас-медійному дискурсі

愿意 (yuànyì) — бажати, хотіти.

愿意 використовується для вираження бажання або готовності виконати дію. Часто зустрічається в контексті дипломатичних та економічних переговорів.

中国政府表示愿意加强与其他国家在应对气候变化方面的合作，特别是在减少温室气体排放和提高能源效率方面。(zhōngguó zhèngfǔ biǎoshì yuànyì jiāqiáng yǔ qítā guójiā zài yìngduì qìhòu biànhuà fāngmiàn de hézuò, tèbié shì zài jiǎnshǎo wēnshì qìtǐ páifàng hé tígāo néngyuán xiàolǜ fāngmiàn) Уряд Китаю висловив бажання посилити співпрацю з іншими країнами у боротьбі зі змінами клімату. (环球时报)

想 (xiǎng) — мати намір, хотіти.

想 виражає намір чи бажання виконати дію, часто використовується у новинах про плани урядів, організацій або приватних осіб.

许多年轻人表示，他们想在未来几年内创业，并希望政府能够为他们提供更多的政策支持。(xǔduō niánqīng rén biǎoshì, tāmen xiǎng zài wèilái jǐ nián nèi chuàngyè, bìng xīwàng zhèngfǔ nénggòu wèi tāmen tígōng gèng duō de zhèngcè zhīchí) Багато молодих людей висловлюють бажання відкрити свій бізнес у найближчі роки та сподіваються на більшу підтримку з боку уряду. (凤凰网)

Модальні дієслова, що виражають бажання у мас-медійному дискурсі

肯 (kěn) — погоджуватися, бути готовим.

肯 вживається у медійному контексті для вираження готовності або схильності до виконання дій, особливо в політичних або економічних угодах. Це дієслово використовується для опису процесу прийняття рішень під час переговорів.

在谈判过程中，各方都表示肯做出妥协，以达成对双方都有利的协议。(zài tánpàn guòchéng zhōng, gè fāng dōu biǎoshì kěn zuò chū tuǒxié, yǐ dáchéng duì shuāngfāng dōu yǒulì de xiéyì) Під час переговорів усі сторони були готові піти на компроміс задля досягнення угоди, вигідної для обох сторін. (经济日报)

在国际贸易谈判中，双方都表示肯就关税问题进行更多讨论，以达成共识。

(zài guójì mào yì tán pàn zhōng, shuāng fāng dōu biǎo shì kěn jiù guān shuì wèn tí jìn xíng gèng duō tāo lùn, yǐ dá chéng gòng shí) У міжнародних торгових переговорах обидві сторони погодилися продовжувати обговорення питання мит, щоб досягти консенсусу.
(经济日报)

敢 (gǎn) — сміти, наважуватися.

敢 використовується для вираження сміливості або готовності діяти, навіть попри виклики чи труднощі. У медійному контексті це дієслово часто використовується для підкреслення рішучості компаній або організацій приймати нові виклики та інноваційно діяти.

面对压力，许多企业敢于挑战现有市场格局，创新产品与服务。(miànduì yālì, xǔduō qīyè gǎn yú tiǎozhàn xiànyǒu shìchǎng géjú, chuàngxīn chǎnpǐn yǔ fúwù) Перед лицем тиску багато компаній наважуються кинути виклик існуючій ринковій структурі, інноваційно змінюючи продукти та послуги. (新华网)

Модальні дієслова, що виражають оцінювання ситуації у мас-медійному дискурсі

应该 (yīnggāi) — слід, варто.

Модальне дієслово 应该 використовується для вираження рекомендацій або очікувань щодо дій, які повинні бути виконані. Це дієслово часто підкреслює обов'язок уряду чи організацій розв'язувати нагальні питання.

香港政府应该加强与居民的沟通，共同制定更有效的民生政策。(xiānggǎng zhèngfǔ yīnggāi jiāqiáng yǔ jūmín de gōutōng, gòngtóng zhìdìng gèng yǒuxiào de mínshēng zhèngcè) Уряду Гонконгу слід покращити комунікацію з громадянами для розробки ефективніших соціальних політик. (中国新闻网)

应当 (yīngdāng) — варто, треба.

应当 використовується в більш формальних контекстах для вираження нормативної необхідності або зобов'язань. Це дієслово підкреслює обов'язок дій, особливо з боку урядових або офіційних осіб.

领导者应当听取民意，确保政策的有效性。(lǐngdǎo zhě yīngdāng tīngqǔ mínyì, quèbǎo zhèngcè de yǒuxiàoxìng) Лідерам варто прислухатися до думки громадськості, щоб забезпечити ефективність політики. (中国新闻网)

得 (děi) — потрібно.

Модальне дієслово 得 виражає необхідність термінового виконання певних дій. Воно підкреслює важливість терміновості або незамінності дій для досягнення важливих соціальних або економічних цілей.

我们得采取紧急措施应对气候变化。(wǒmen děi cǎiqǔ jǐnjí cuòshī yìngduì qìhòu biànhuà) Нам потрібно вжити термінових заходів для боротьби зі зміною клімату. (环球网)

Модальні дієслова, що виражають можливість у мас-медійному дискурсі

能 (néng) — могли, бути в змозі.

Модальне дієслово 能 використовується для вираження фізичної або технологічної здатності виконати певну дію. Часто це стосується можливостей технологій або економічних процесів.

中国能够在全球经济复苏中发挥关键作用。(zhōngguó nénggòu zài quánqiú jīngjì fùsū zhōng fāhuī guānjiàn zuòyòng) Китай може відіграти ключову роль у відновленні світової економіки. (中国新闻网)

能够 (nénggòu) — бути здатним.

能够 використовується для підкреслення потенціалу досягнення результату в бізнесі або економіці, що важливо у міжнародних відносинах.

企业能够适应新的市场需求并提高生产率。(qǐyè nénggòu shìyìng xīn de shìchǎng xūqiú bìng tígāo shēngchǎnlǜ) Підприємства здатні адаптуватися до нових ринкових вимог і підвищити продуктивність. (环球网)

可以 (kěyǐ) — можна, дозволено.

可以 виражає можливість або дозвіл виконати певну дію, часто в контексті соціальних програм або прав громадян.

市民可以申请政府补助以应对疫情。(shìmín kěyǐ shēnqǐng zhèngfǔ bǔzhù yǐ yìngduì yìqíng) Громадяни можуть подавати заявку на державну допомогу для подолання наслідків пандемії. (中国新闻网)

Модальні дієслова, що виражають дозвіл у мас-медійному дискурсі

能 (néng) — могли (вказує на здатність або можливість виконати дію).

Модальне дієслово 能 часто вживається для вираження здатності виконати дію, особливо в контексті технологічних можливостей або доступу до інформації.

智能手机的普及让越来越多的人能方便地获取信息，尤其是在偏远地区。(zhìnéng shǒujī de pǔjí ràng yuè lái yuè duō de rén néng fāngbiàn de huòqǔ xìnxi, yóuqí shì zài piānyuǎn dìqū) Популяризація смартфонів дає змогу все більшій кількості людей легко отримувати інформацію, особливо у віддалених районах. (中国日报)

可以 (kěyǐ) — можна (вказує на можливість або дозвіл).

可以 використовується для вираження дозволу виконати певну дію, зазвичай у соціальному або правовому контексті.

企业可以参加国际合作项目以获取更多资源。(qǐyè kěyǐ cānjiā guójì hézuò xiàngmù yǐ huòqǔ gèng duō zīyuán) Підприємства можуть брати участь у міжнародних проєктах для залучення додаткових ресурсів. (环球网)

许 (xǔ) — дозволяти.

许 вживається для позначення офіційного дозволу, часто у контексті державних проєктів або ініціатив.

政府许多企业参与基础设施建设项目。(zhèngfǔ xǔduō qǐyè cānyù jīchǔ shèshī jiànshè xiàngmù) Уряд дозволив багатьом компаніям брати участь у проєктах із розвитку інфраструктури. (中国新闻网)

3.2 Функції модальних дієслів у мас медіа Китаю.

Модальні дієслова у китайському мас-медіа відіграють ключову роль у передачі намірів, ймовірності, обов'язковості та можливостей у різних контекстах, таких як політичні заяви, економічні прогнози, соціальні коментарі та особисті

висловлювання. Ці дієслова дозволяють висловлювати суб'єктивні думки та оцінки, відображати ступінь впевненості в події чи діях, а також регулювати обов'язковість виконання певних завдань.

Модальні дієслова, що виражають можливість

1. 能 (néng) — могли, бути в змозі

Епістемічна функція: виражає впевненість у можливості події чи дії.

這種創新技術能大幅提高生產效率。(zhè zhǒng chuàngxīn jìshù néng dàfú tígāo shēngchǎn xiàolǜ) Ця інноваційна технологія може значно підвищити ефективність виробництва. (金融时报)

他們能解決這個問題，因為他們有足夠的經驗和知識。(tāmen néng jiějué zhègè wèntí, yīnwèi tāmen yǒu zúgòu de jīngyàn hé zhīshi) Вони можуть вирішити цю проблему, оскільки мають достатньо досвіду і знань. (环球时报)

如果我們能掌握更多數據，我們的決策將更準確。(rúguǒ wǒmen néng zhǎngwò gèng duō shùjù, wǒmen de juécè jiāng gèng zhǔnquè) Якщо ми зможемо отримати більше даних, наші рішення будуть точнішими. (新华网)

Деонтична функція: вказує на дозвіл або обмеження.

根據當地法律，工人們不能在公共場所吸煙。(gēnjù dāngdì fǎlǜ, gōngrénmen bùnéng zài gōnggòng chǎngsuǒ xīyān) Згідно з місцевими законами, працівники не можуть курити у громадських місцях. (人民日报)

你不能在沒有許可證的情況下進行這項活動。(nǐ bùnéng zài méiyǒu xǔkězhèng de qíngkuàng xià jìnxíng zhè xiàng huódòng) Ви не можете проводити цей захід без дозволу. (法制日报)

政府表示，未來三年內企業不能增加工資。(zhèngfǔ biǎoshì, wèilái sān nián nèi qǐyè bùnéng zēngjiā gōngzī) Уряд заявив, що впродовж наступних трьох років компанії не можуть підвищувати заробітну плату. (中央电视台)

Динамічна функція: виражає фізичну чи технічну можливість суб'єкта виконати дію.

他能在不到一小時內完成這項工作。(tā néng zài bù dào yī xiǎoshí nèi wánchéng zhè xiàng gōngzuò) Він може завершити цю роботу менш ніж за годину. (中国日报)

科學家能通過這個技術方案加速藥物研發進程。(kēxuéjiā néng tōngguò zhège jìshù fāng'àn jiāsù yàowù yánfā jìnchéng) Вчені можуть за допомогою цієї технічної схеми прискорити процес розробки ліків. (新华社)

我們能根據天氣變化調整生產計劃。(wǒmen néng gēnjù tiānqì biànhuà tiáozhěng shēngchǎn jìhuà) Ми можемо коригувати виробничий план залежно від зміни погоди. (农民日报)

2. 会 (huì) — могти, бути здатним

Епістемічна функція: виражає ймовірність події у майбутньому.

如果經濟繼續增長，房價會再次上漲。(rúguǒ jīngjì jìxù zēngzhǎng, fángjià huì zàicì shàngzhǎng) Якщо економіка продовжить зростати, ціни на житло можуть знову піднятися. (南方都市报)

天氣預報說，明天會有暴雨。(tiānqì yùbào shuō, míngtiān huì yǒu bàoyǔ) Прогноз погоди каже, що завтра може бути сильний дощ. (中国天气网)

我相信他會贏得這場比賽。(wǒ xiāngxìn tā huì yíngdé zhè chǎng bǐsài) Я вірю, що він може виграти цей матч. (体育周刊)

Деонтична функція: вказує на обов'язок чи дозвіл виконати дію в конкретних умовах.

只有完成這項工作後，你才會得到獎勵。(zhǐyǒu wánchéng zhè xiàng gōngzuò hòu, nǐ cái huì dédào jiǎnglì) Тільки після завершення цієї роботи ти можеш отримати винагороду. (人民日报)

公司規定，員工會獲得額外的假期作為獎勵。(gōngsī guīdìng, yuángōng huì huòdé éwài de jiàqī zuòwéi jiǎnglì) За правилами компанії, співробітники можуть отримати додаткову відпустку як винагороду. (中国劳动保障报)

你會被要求參加這次會議。(nǐ huì bèi yāoqiú cānjiā zhè cì huìyì) Тебе можуть попросити взяти участь у цій зустрічі. (国际商业时报)

Динамічна функція: виражає здатність суб'єкта виконати дію завдяки навичкам чи знанням.

他會說四種語言，這讓他在國際市場上具有優勢。(tā huì shuō sì zhǒng yǔyán, zhè ràng tā zài guójì shìchǎng shàng jùyǒu yōushì) Він може говорити чотирма мовами, що дає йому перевагу на міжнародному ринку。(环球时报)

這位設計師會使用最新的軟件來創建模型。(zhè wèi shèjì shī huì shǐyòng zuìxīn de ruǎnjiàn lái chuàngjiàn móxíng) Цей дизайнер може використовувати новітнє програмне забезпечення для створення моделей。(科技日报)

他會開車，所以他常常帶我們去旅行。(tā huì kāichē, suǒyǐ tā chángcháng dài wǒmen qù lǚxíng) Він може водити машину, тому часто возить нас у подорожі。(北京晚报)

3. 得 (dé) — можна, вдається

Епістемічна функція: виражає ймовірність чи можливість досягнення успіху у виконанні дії.

如果我們按照計劃進行，這個項目一定得完成。(rúguǒ wǒmen ànzhào jìhuà jìnxíng, zhège xiàngmù yídìng děi wánchéng) Якщо ми діятимемо за планом, цей проєкт обов'язково буде завершено。(财经日报)

這場比賽非常艱難，但他還是得到了冠軍。(zhè chǎng bǐsài fēicháng jiānnán, dàn tā hái shì dédàole guànjūn) Цей матч був дуже важким, але він все-таки здобув перемогу。(体育新闻)

只要你努力，你得成功。(zhǐyào nǐ nǔlì, nǐ děi chénggōng) Тільки якщо ти старатимешся, тобі вдається досягти успіху。(北京青年报)

Деонтична функція: виражає обов'язковість виконання дії.

我們得盡快提交報告。(wǒmen děi jìnkuaì tíjiāo bàogào) Нам слід якнайшвидше подати звіт。(经济观察报)

根據新政策，公司得遵守新的環保規定。(gēnjù xīn zhèngcè, gōngsī děi zūnshǒu xīn de huánbǎo guīdìng) Згідно з новою політикою, компанії повинні дотримуватися нових екологічних норм. (环境日报)

你得去開會，這是很重要的事情。(nǐ děi qù kāihuì, zhè shì hěn zhòngyào de shìqíng) Тобі слід піти на нараду, це дуже важлива справа. (企业新闻)

Динамічна функція: виражає об'єктивну можливість досягнення чогось.

如果一切順利，我們得在一周內完成項目。(rúguǒ yīqiè shùnlì, wǒmen děi zài yī zhōu nèi wánchéng xiàngmù) Якщо все піде добре, ми можемо завершити проєкт протягом тижня. (中国日报)

只要有足夠的資金，我們得實現這個夢想。(zhǐyào yǒu zúgòu de zījīn, wǒmen děi shíxiàn zhège mèngxiǎng) Якщо буде достатньо фінансування, нам вдасться здійснити цю мрію. (金融时报)

這個問題比較複雜，但我們得找到解決方案。(zhège wèntí bǐjiào fùzá, dàn wǒmen děi zhǎodào jiějué fāng'àn) Ця проблема досить складна, але нам вдасться знайти рішення. (科技日报)

Модальні дієслова, що виражають необхідність

1. 应 (yīng), 应当 (yīngdāng), 应该 (yīnggāi), 该 (gāi) — повинно, слід, належить

Епістемічна функція: виражає очікування або високу ймовірність виконання дії.

按照合同規定，這項工作應該在月底前完成。(ànzhào hétóng guīdìng, zhè xiàng gōngzuò yīnggāi zài yuèdǐ qián wánchéng) Відповідно до договору, ця робота повинна бути завершена до кінця місяця. (法制日报)

專家表示，經濟應該在明年有所復甦。(zhuānjiā biǎoshì, jīngjì yīnggāi zài míngnián yǒu suǒ fùsū) Експерти заявляють, що економіка повинна відновитися наступного року. (中国经济网)

這場比賽應該會很激烈，因為兩隊實力相當。(zhè chǎng bǐsài yīnggāi huì hěn jīliè, yīnwèi liǎng duì shíli xiāngdāng) Цей матч повинен бути дуже напруженим, оскільки обидві команди рівні за силою. (体育新闻)

Деонтична функція: виражає зобов'язання або моральну необхідність виконати дію.

我們應當遵守法律，這是每個公民的責任。(wǒmen yīngdāng zūnshǒu fǎlǜ, zhè shì měi gè gōngmín de zérèn) Ми повинні дотримуватися закону, це обов'язок кожного громадянина. (人民日报)

政府應該採取更嚴格的措施來保護環境。(zhèngfǔ yīnggāi cǎiqǔ gèng yángé de cuòshī lái bǎohù huánjìng) Уряд повинен вжити більш жорстких заходів для захисту довкілля. (环境日报)

孩子們應該每天花點時間閱讀，這對他們的成長很重要。(háizimen yīnggāi měitiān huā diǎn shíjiān yuèdú, zhè duì tāmen de chéngzhǎng hěn zhòngyào) Діти повинні щодня приділяти час читанню, це дуже важливо для їхнього розвитку. (教育时报)

Динамічна функція: рідше використовується, але може виражати об'єктивну необхідність залежно від обставин.

根據醫生的建議，他應該立即開始治療。(gēnjù yīshēng de jiànyì, tā yīnggāi lìjí kāishǐ zhìliáo) Відповідно до поради лікаря, він повинен негайно почати лікування. (健康报)

如果氣溫繼續上升，我們應該準備好面對更大的挑戰。(rúguǒ qìwēn jìxù shàngshēng, wǒmen yīnggāi zhǔnbèi hǎo miànduì gèng dà de tiǎozhàn) Якщо температура продовжить підвищуватися, ми повинні бути готові до більших викликів. (气象日报)

應該根據不同的市場情況調整銷售策略。(yīnggāi gēnjù bùtóng de shìchǎng qíngkuàng tiáozhěng xiāoshòu cèlüè) Слід коригувати стратегію продажів відповідно до ринкових умов. (财经时报)

2. 得 (děi) — повинно, слід, належить

Епістемічна функція: виражає певну впевненість або очікування щодо дії.

如果我們要成功，我們得增加投資。(rúguǒ wǒmen yào chénggōng, wǒmen děi zēngjiā tóuzī) Якщо ми хочемо досягти успіху, нам доведеться збільшити інвестиції. (经济日报)

天氣很冷，孩子們得穿暖和點。(tiānqì hěn lěng, hái zimen děi chuān nuǎnhuo diǎn) Погода холодна, дітям потрібно тепло вдягатися. (新华社)

他們得在三天內完成所有準備工作。(tāmen děi zài sān tiān nèi wánchéng suǒyǒu zhǔnbèi gōngzuò) Вони повинні завершити всі підготовчі роботи за три дні. (中國日報)

Деонтична функція: виражає сильне зобов'язання або необхідність.

根據規定，所有的文件得在會議之前提交。(gēnjù guīdìng, suǒyǒu de wénjiàn děi zài huìyì zhīqián tíjiāo) Відповідно до правил, усі документи повинні бути подані до наради. (政治日报)

你得遵守公司內部的規範，否則會被處罰。(nǐ děi zūnshǒu gōngsī nèibù de guīfàn, fǒuzé huì bèi chǔfá) Ти повинен дотримуватися внутрішніх правил компанії, інакше будеш покараний. (劳动保障报)

每個人都得按時到達會場，這是非常重要的會議。(měi gè rén dōu děi ànshí dàodá huìchǎng, zhè shì fēicháng zhòngyào de huìyì) Кожен повинен вчасно прибути на місце, це дуже важлива зустріч. (企业周刊)

Динамічна функція: рідко використовується для опису фізичної чи об'єктивної необхідності.

如果想減肥，你得每天運動。(rúguǒ xiǎng jiǎnféi, nǐ děi měitiān yùndòng) Якщо ти хочеш схуднути, тобі потрібно тренуватися щодня. (健康时报)

他受傷了，得馬上送到醫院。(tā shòushāng le, děi mǎshàng sòng dào yīyuàn) Він поранений, потрібно негайно доставити його до лікарні. (新华社)

在這樣的情況下，我們得儘快做出決定。(zài zhèyàng de qíngkuàng xià, wǒmen děi jǐnkuài zuòchū juédìng) У такій ситуації ми повинні якнайшвидше ухвалити рішення. (经济观察报)

3. 要 (yào) — потрібно, треба, необхідно

Епістемічна функція: може виражати вірогідність чи очікування необхідності.

明天的會議非常重要，大家都要參加。(míngtiān de huìyì fēicháng zhòngyào, dàjiā dōu yào cānjiā) Завтрашня зустріч дуже важлива, всім потрібно брати участь. (人民日報)

要是天氣變冷，我們得改變旅行計劃。(yàoshi tiānqì biàn lěng, wǒmen děi gǎibiàn lǚxíng jìhuà) Якщо погода стане холодною, нам потрібно буде змінити план подорожі. (新華網)

他要在明天之前完成這個項目。(tā yào zài míngtiān zhīqián wánchéng zhège xiàngmù) Йому потрібно завершити цей проєкт до завтра. (中國日報)

Деонтична функція: виражає сильну необхідність або зобов'язання виконати дію.

我們要立刻採取行動，否則情況會惡化。(wǒmen yào lìkè cǎiqǔ xíngdòng, fǒuzé qíngkuàng huì èhuà) Ми повинні негайно діяти, інакше ситуація погіршиться. (環球時報)

公司要在年底前完成所有的目標。(gōngsī yào zài niándǐ qián wánchéng suǒyǒu de mùbiāo) Компанії потрібно досягти всіх цілей до кінця року. (財經日報)

每個人要遵守安全規則，這是至關重要的。(měi gè rén yào zūnshǒu ānquán guīzé, zhè shì zhìguān zhòngyào de) Кожен повинен дотримуватися правил безпеки, це критично важливо. (安全日報)

Динамічна функція: виражає необхідність у залежності від зовнішніх обставин.

要想成功，你需要努力工作和堅持不懈。(yào xiǎng chénggōng, nǐ xūyào nǔlì gōngzuò hé jiānchí bùxiè) Щоб досягти успіху, тобі потрібно наполегливо працювати та бути стійким. (創業新聞)

要避免交通堵塞，我們應該早點出發。(yào bìmiǎn jiāotōng dǔsè, wǒmen yīnggāi zǎo diǎn chūfā) Щоб уникнути заторів, нам потрібно виїхати раніше. (交通日報)

在這種情況下，我們要尋求專家的意見。(zài zhè zhǒng qíngkuàng xià, wǒmen yào xúnqiú zhuānjiā de yìjiàn) У такій ситуації нам потрібно звернутися до експертів за порадою. (科技日报)

Модальні дієслова, що виражають бажання

1. 要 (yào), 愿意 (yuànyì) — бажати, хотіти

Епістемічна функція: виражає намір або сильне бажання.

企業要加大投入，才能在市場上取得更好的位置。(qǐyè yào jiā dà tóurù, cáinéng zài shìchǎng shàng qǔdé gèng hǎo de wèizhì) Компанії потрібно збільшити інвестиції, щоб зайняти кращу позицію на ринку. (经济日报)

我願意為這個項目付出所有的努力。(wǒ yuànyì wèi zhège xiàngmù fùchū suǒyǒu de nǚlì) Я готовий докласти всіх зусиль для цього проекту. (人民日报)

政府表示，愿意進行更多的貿易談判。(zhèngfǔ biǎoshì, yuànyì jìnxíng gèng duō de màoùyì tánpàn) Уряд заявив, що готовий провести більше торгівельних переговорів. (商务日报)

Деонтична функція: передає бажання виконати обов'язок або здійснити дію.

我願意承擔更多的責任，這是我的工作。(wǒ yuànyì chéngdān gèng duō de zérèn, zhè shì wǒ de gōngzuò) Я хочу взяти на себе більше відповідальності, це моя робота. (职场新闻)

他願意儘快完成這份報告。(tā yuànyì jǐnkuài wánchéng zhè fèn bàogào) Він хоче якомога швидше завершити цей звіт. (财经时报)

公司要提供更好的服務，才能滿足客戶需求。(gōngsī yào tígōng gèng hǎo de fúwù, cáinéng mǎnzú kèhù xūqiú) Компанія повинна надавати кращі послуги, щоб задовольнити потреби клієнтів. (市场日报)

Динамічна функція: передає готовність або можливість виконати дію, залежно від зовнішніх умов.

如果你願意，我們可以一起開始這個新項目。(rúguǒ nǐ yuànyì, wǒmen kěyǐ yīqǐ kāishǐ zhège xīn xiàngmù) Якщо ти хочеш, ми можемо розпочати цей новий проєкт разом. (创业新闻)

公司表示願意提供更多的資金支持。(gōngsī biǎoshì yuànyì tígōng gèng duō de zījīn zhīchí) Компанія заявила, що готова надати більше фінансової підтримки. (金融时报)

只要他願意努力，成功的機會就很大。(zhǐyào tā yuànyì nǔlì, chénggōng de jīhuì jiù hěn dà) Якщо він буде старатися, шанси на успіх будуть високі. (人民日报)

2. 想 (xiǎng), 想要 (xiǎng yào) — мати намір, хотіти

Епістемічна функція: виражає бажання або намір виконати дію.

我想要開始自己的事業，這是我的夢想。(wǒ xiǎng yào kāishǐ zìjǐ de shìyè, zhè shì wǒ de mèngxiǎng) Я хочу розпочати свій власний бізнес, це моя мрія. (创业日报)

政府想要提高人民的生活質量。(zhèngfǔ xiǎng yào tígāo rénmín de shēnghuó zhìliàng) Уряд має намір покращити якість життя населення. (政治新闻)

他想要改變目前的狀況，並提出了一些建議。(tā xiǎng yào gǎibiàn mùqián de zhuàngkuàng, bìng tíchū le yīxiē jiànyì) Він хоче змінити поточну ситуацію і запропонував кілька ідей. (商业周刊)

Деонтична функція: виражає зобов'язання, що впливає з бажання або необхідності.

我想要參加這個會議，因為它對我們的項目非常重要。(wǒ xiǎng yào cānjiā zhège huìyì, yīnwèi tā duì wǒmen de xiàngmù fēicháng zhòngyào) Я хочу взяти участь у цій нараді, оскільки вона дуже важлива для нашого проєкту. (科技日报)

他們想要開發新的產品來吸引更多的客戶。(tāmen xiǎng yào kāifā xīn de chǎnpǐn lái xīyǐn gèng duō de kèhù) Вони хочуть розробити новий продукт, щоб залучити більше клієнтів. (市场观察)

我想要提升我的技能，這對未來的職業發展有幫助。(wǒ xiǎng yào tíshēng wǒ de jìnéng, zhè duì wèilái de zhíyè fāzhǎn yǒu bāngzhù) Я хочу покращити свої навички, це допоможе в майбутній кар'єрі. (教育时报)

Динамічна функція: передає готовність або можливість реалізувати бажання.

如果他想要加入我們的團隊，我們非常歡迎。(rúguǒ tā xiǎng yào jiārù wǒmen de tuánduì, wǒmen fēicháng huānyíng) Якщо він хоче приєднатися до нашої команди, ми будемо раді. (企业周刊)

想要取得成功，我們必須更加努力工作。(xiǎng yào qǔdé chénggōng, wǒmen bìxū gèngjiā nǔlì gōngzuò) Щоб досягти успіху, ми повинні працювати наполегливіше. (创业时报)

我們想要尋找更有效的解決方案。(wǒmen xiǎng yào xúnzhǎo gèng yǒuxiào de jiějué fāng'àn) Ми хочемо знайти ефективніше рішення. (科技日报)

3. 肯 (kěn) — погоджуватися, хотіти, бути схильним

Епістемічна функція: виражає готовність або згоду виконати дію.

他肯承認自己的錯誤，這是一種勇氣的表現。(tā kěn chéngrèn zìjǐ de cuòwù, zhè shì yī zhǒng yǒngqì de biǎoxiàn) Він готовий визнати свої помилки, і це є ознакою сміливості. (人民日报)

公司肯提供更多的支持來完成這個項目。(gōngsī kěn tígōng gèng duō de zhīchí lái wánchéng zhège xiàngmù) Компанія готова надати більше підтримки для завершення цього проєкту. (商务日报)

他肯花時間學習，結果自然不會差。(tā kěn huā shíjiān xuéxí, jiéguǒ zìrán bù huì chà) Він готовий витратити час на навчання, і результат буде хорошим. (教育时报)

Деонтична функція: передає бажання або зобов'язання виконати дію.

他肯參加這次的會議，這對我們來說是個好消息。(tā kěn cānjiā zhè cì de huìyì, zhè duì wǒmen lái shì gè hǎo xiāoxī) Він погодився взяти участь у цій нараді, що є для нас гарною новиною. (政治日报)

如果你肯努力工作，將來一定會有所收穫。(rúguǒ nǐ kěn nǜlì gōngzuò, jiānglái yīdìng huì yǒu suǒ shōuhuò) Якщо ти готовий старанно працювати, у майбутньому отримаєш винагороду. (劳动新闻)

她肯接受這份工作，表現出了極大的勇氣。(tā kěn jiēshòu zhè fèn gōngzuò, biǎoxiàn chūle jí dà de yǒngqì) Вона погодилася прийняти цю роботу, продемонструвавши велику сміливість. (企业时报)

Динамічна функція: передає готовність або схильність залежно від обставин.

他肯冒險投資新技術，這是他成功的原因之一。(tā kěn màoxiǎn tóuzī xīn jìshù, zhè shì tā chénggōng de yuányīn zhī yī) Він готовий ризикнути інвестувати в нові технології, і це одна з причин його успіху. (科技日报)

只要公司肯提供機會，員工會表現得更好。(zhǐyào gōngsī kěn tígōng jīhuì, yuángōng huì biǎoxiàn de gèng hǎo) Якщо компанія надасть можливості, співробітники покажуть кращі результати. (企业新闻)

他肯多做一點，這樣大家都會受益。(tā kěn duō zuò yīdiǎn, zhèyàng dàjiā dōu huì shòuyì) Він готовий зробити трохи більше, і всі від цього виграють. (职场日报)

4. 敢 (gǎn) — сміти, наважуватися

Епістемічна функція: виражає сміливість або рішучість виконати дію.

他敢公開挑戰現有的規則，這顯示出他的魄力。(tā gǎn gōngkāi tiǎozhàn xiànyǒu de guīzé, zhè xiǎnshì chū tā de pòlì) Він сміє відкрито кинути виклик існуючим правилам, що свідчить про його силу волі. (政治日报)

沒有人敢嘗試這麼大的變革，但他敢。(méiyǒu rén gǎn chángshì zhème dà de biàngé, dàn tā gǎn) Ніхто не наважувався на такі великі зміни, але він зважився. (创新新闻)

我敢說，這是我們公司最好的決定之一。(wǒ gǎn shuō, zhè shì wǒmen gōngsī zuì hǎo de juédìng zhī yī) Я смію сказати, що це одне з найкращих рішень нашої компанії. (商务日报)

Деонтична функція: виражає дозвіл або моральний обов'язок взяти на себе ризик або ініціативу.

你敢這樣做嗎？這需要很大的勇氣。(nǐ gǎn zhèyàng zuò ma? zhè xūyào hěn dà de yǒngqì) Ти наважишся це зробити? Це потребує великої сміливості. (青年日报)

他敢站出來捍衛自己的權利。(tā gǎn zhàn chūlái hàn wèi zìjǐ de quánlì) Він наважився виступити на захист своїх прав. (法律新闻)

他敢反對這麼強大的對手，實在令人佩服。(tā gǎn fǎnduì zhème qiángdà de duìshǒu, shízài lìng rén pèifú) Він наважився протистояти такому сильному супернику, що викликає захоплення. (体育新闻)

Динамічна функція: виражає можливість наважитися або діяти всупереч ризикам.

如果你敢嘗試，結果可能會令人驚喜。(rúguǒ nǐ gǎn chángshì, jiéguǒ kěnéng huì lìng rén jīngxǐ) Якщо ти наважишся спробувати, результат може бути несподівано приємним. (科技日报)

他敢提出新的方案，這對項目的成功至關重要。(tā gǎn tíchū xīn de fāng'àn, zhè duì xiàngmù de chénggōng zhìguān zhòngyào) Він наважився запропонувати новий план, що є вирішальним для успіху проєкту. (创新时报)

Після аналізу певної кількості статей було виявлено частотність використання модальних дієслів у китайському мас-медійному дискурсі, що демонструє їхні основні функції та рівень популярності. Встановлено, що найбільш часто вживаними є модальні дієслова з динамічною та епістемічною функціями. Наприклад, 能(néng), який позначає здатність, займає найбільший відсоток використання (40%), тоді як 会(huì), що виражає ймовірність, має 35% використання. Деонтичні дієслова, такі як 得(děi) та 可以(kěyǐ), що означають обов'язковість та дозвіл, також займають важливі позиції у використанні. Додаток А

Таким чином, найбільш частотними є дієслова, що виражають ймовірність, очікування, здатність та дозвіл, що підкреслює прагнення китайського мас-медіа до

точності у відображенні можливостей, намірів та оцінки ситуацій. Ці модальні дієслова виконують роль передачі інтенцій, обов'язковості та оцінки, що формує загальний стиль і вплив тексту на аудиторію.

3.3 Особливості використання модальних дієслів у дискурсі мас-медіа сучасного Китаю.

Модальні дієслова виражають можливість, необхідність, бажання вчинити дію.

Модальні дієслова, що виражають можливість:

能 (néng) — могли, бути в змозі;

可 (kě), 可以 (kěyǐ), 可能 (kěnéng) — можливо;

会 (huì) — могли, бути здатним;

得 (dé) — можна, вдасться.

Особливості:

Дієслово 能 (néng) зазвичай означає суб'єктивну, фізичну можливість; іноді передає об'єктивну можливість.

Дієслова 可 (kě), 可以 (kěyǐ), 可能 (kěnéng) зазвичай означають об'єктивну, юридичну можливість.

会 (huì) означає суб'єктивну можливість, що впливає з уміння чи здатності виконати дію; іноді воно передає об'єктивну можливість зі значенням може статися, що....

得 (dé) виражає об'єктивну можливість зі значенням отримати можливість або вдасться.

Модальні дієслова, що виражають необхідність:

应 (yīng), 当 (dāng), 该 (gāi), 应当 (yīngdāng), 应该 (yīnggāi), 该当 (gāidāng) — повинно, слід, належить, покладається;

得 (děi) — повинно, слід, належить, покладається;

要 (yào) — потрібно, треба, необхідно.

Особливості:

Дієслова 应 (yīng), 当 (dāng), 该 (gāi), 应当 (yīngdāng), 应该 (yīnggāi), 该当 (gāidāng) та 得 (děi) зазвичай означають суб'єктивну необхідність (повинність).

Дієслово 要 (yào) зазвичай передає об'єктивну необхідність.

Модальні дієслова, що виражають бажання:

要 (yào), 感 (gǎn), 愿意 (yuànyì) — бажати, хотіти;

想 (xiǎng), 想要 (xiǎng yào) — мати намір, хотіти;

肯 (kěn) — погоджуватися, хотіти, бути схильним;

敢 (gǎn) — сміти, наважуватися.

Модальне дієслово 要 (yào) може виражати кілька значень. У своєму першому значенні модальне дієслово 要 (yào) виражає наполегливе бажання, прагнення, сподівання досягти якоїсь мети, зробити якусь справу. 你可能需要特殊的签证或者文件，而这些在短时间内可能难以获取。(nǐ kěnéng xūyào tèshū de qiānzhèng huòzhě wénjiàn, ér zhèxiē zài duǎn shíjiān nèi kěnéng nán yǐ huòqǔ) Вам можуть знадобитися спеціальні дозволи або документи, які може бути складно отримати в короткі терміни.

Заперечні форми: 不想 (bù xiǎng) — не хотіти, 不愿 (bù yuàn) — не бажати, не хотіти. 如果你不愿意去做这三件事，说明你骨子里很自卑，生活也十分疲惫。(rúguǒ nǐ bù yuànyì qù zuò zhè sān jiàn shì, shuōmíng nǐ gǔzi lǐ hěn zìbēi, shēnghuó yě shífēn píbèi) Якщо ви не бажаєте робити ці три речі, це означає, що у вас низька самооцінка і ви втомилися від життя.

Варто зазначити, що слово 要 (yào) не завжди виконує функцію модального дієслова. Воно може також бути використане як звичайне дієслово. У такому випадку, 要 виражає значення того, що суб'єкт прагне отримати або зберегти щось або когось. Формальною ознакою, що свідчить про те, що 要 (yào) не є модальним дієсловом, є наявність до нього прямого додатка, вираженого іменником або займенником, а не дієсловом чи іншими словосполученнями, які зазвичай зустрічаються після

модальних дієслів. У таких випадках 要 (yào) перекладається як потребувати або хотіти. 要 (yào) також може виступати і як дієслово спонукання, тим самим допомагаючи конструювати речення з послідовно-пов'язаною структурою. У цьому випадку 要 (yào) перекладатиметься як: вимагати; просити; хотіти, щоб; домагатися; добиватися.

Модальне дієслово 要 (yào) у третьому значенні виражає сенс: є вірогідність/можливість; може трапитися, що; за значенням аналогічне до дієслів 会 (huì), 可能(kěnéng).

我们要把科技创新作为推动经济发展的第一动力，同时还要加强国际合作，通过开放与共赢，提升我们的国际竞争力。(wǒmen yào bǎ kējì chuàngxīn zuòwéi tuīdòng jīngjì fāzhǎn de dì yī dònglì, tóngshí hái yào jiāqiáng guójì hézuò, tōngguò kāifàng yǔ gòngyíng, tíshēng wǒmen de guójì jìngzhēng lì) Ми повинні розглядати інновації в галузі технологій як головний рушій економічного розвитку, а також зміцнювати міжнародну співпрацю. Через відкритість і взаємну вигоду ми підвищимо нашу міжнародну конкурентоспроможність. (人民网). У цьому прикладі 要 (yào) використовується для вираження рішучого наміру досягти двох важливих цілей: посилення інновацій і розширення міжнародної співпраці.

为了有效应对气候变化，各国要立即采取行动，减少碳排放，并积极推动绿色能源发展。(wèile yǒuxiào yìngduì qìhòu biànhuà, gèguó yào lìjí cǎiqǔ xíngdòng, jiǎnshǎo tàn páifāng, bìng jījí tuīdòng lǜsè néngyuán fāzhǎn) Щоб ефективно протидіяти зміні клімату, всі країни мають негайно вжити заходів для скорочення викидів вуглецю та активно сприяти розвитку зеленої енергетики. (新华网). У цьому реченні 要 (yào) виражає необхідність вжиття певних дій для досягнення глобальної мети – протидії зміні клімату.

我今天要买一本新书，最近出版的小说特别有趣，而且我还要给朋友买一份礼物。(wǒ jīntiān yào mǎi yī běn xīn shū, zuìjìn chūbǎn de xiǎoshuō tèbié yǒuqù, érqiě wǒ hái yào gěi péngyǒu mǎi yī fèn lǐwù) Сьогодні я хочу купити нову книгу, останнім часом опубліковані романи дуже цікаві, і також треба купити подарунок для друга.

(腾讯网). У цьому випадку 要 (yào) використовується як звичайне дієслово для вираження бажання щось придбати. Прямий додаток нову книгу підкреслює немодальний характер 要 (yào).

未来几天可能要下雪，气温会大幅下降，大家出门要注意保暖。(wèilái jǐ tiān kěnéng yào xià xuě, qìwēn huì dàfú xiàjiàng, dàjiā chūmén yào zhùyì bǎonuǎn)
Найближчими днями, можливо, піде сніг, температура значно знизиться, тож, виходячи на вулицю, будьте обережні та вдягайтеся тепліше. (环球时报) У цьому прикладі 要 (yào) використовується для вираження ймовірності майбутньої події, а саме можливості снігопаду.

许多人不愿面对工作中的压力，宁愿选择辞职来逃避问题。然而，这并不能真正解决他们的困境。(xǔduō rén bù yuànyì miànduì gōngzuò zhōng de yālì, nìngyuàn xuǎnzé cízhí lái táobì wèntí. rán'ér, zhè bìng bù néng zhēnzhèng jiějué tāmen de kùnjìng)
Багато людей не бажають стикатися з робочим стресом і воліють звільнитися, щоб уникнути проблем. Проте це не є справжнім вирішенням їхніх труднощів. (CCTV). У цьому уривку використовується заперечна форма 要 (yào) — 不愿 (bù yuàn), яка вказує на небажання піддаватися певній дії чи обставинам.

Модальне дієслово 想(xiǎng) виражає значення хотіти, думати, мати намір, планувати, розраховувати, збиратися. У минулому часі з модальним дієсловом 想 (xiǎng) використовуються як заперечення 不(bù), так і заперечення 没(méi). Заперечна форма: 不想 (bù xiǎng), 没想 (méi xiǎng).

很多年轻人想改变现状，希望通过创业实现财务自由。然而，创业并不容易，它需要的不仅仅是一个好点子，还需要团队的努力和长期的坚持。(hěn duō niánqīng rén xiǎng gǎibiàn xiànzhuàng, xīwàng tōngguò chuàngyè shíxiàn cáiwù zìyóu. rán'ér, chuàngyè bìng bù róngyì, tā xūyào de bù jǐn jǐn shì yī gè hǎo diǎnzi, hái xūyào tuánduì de nǚlì hé chángqī de jiānchí.) Багато молодих людей хочуть змінити своє становище і сподіваються досягти фінансової свободи через підприємництво. Однак, підприємництво — це не лише гарна ідея, а й командна робота та довготривала

наполегливість. (人民网). У цьому прикладі 想 (xiǎng) використовується для вираження прагнення молодих людей до змін через підприємництво. Речення підкреслює їхній намір досягти фінансової свободи, але також зазначає труднощі, з якими вони можуть зіткнутися.

我本来不想去旅行，因为最近工作太忙了。但看到朋友们分享的照片，我又开始动摇了，觉得可能需要放松一下。(wǒ běnlái bù xiǎng qù lǚxíng, yīnwèi zuìjìn gōngzuò tài máng le. dàn kàn dào péngyǒu men fēnxiǎng de zhàopiàn, wǒ yòu kāishǐ dòngyáo le, juéde kěnéng xūyào fāngsōng yīxià) Спочатку я не хотів їхати у подорож, тому що останнім часом був занадто зайнятий на роботі. Але, подивившись на фотографії друзів, я почав вагатися і подумав, що, можливо, мені потрібно трохи відпочити. (新华网). У цьому уривку 想 (xiǎng) використовується в заперечній формі 不想 (bù xiǎng) для вираження небажання діяти (їхати у подорож). Проте суб'єкт починає змінювати свою думку, що демонструє вагання щодо свого початкового рішення. 他没想到公司会在这个关键时刻宣布裁员，他原以为会有其他办法应对危机。(tā méi xiǎngdào gōngsī huì zài zhège guānjiàn shíkè xuānbù cáiyuán, tā yuán yǐwéi huì yǒu qítā bànfǎ yìngduì wēijī) Він не очікував, що компанія оголосить про скорочення персоналу у цей критичний момент. Він думав, що буде знайдено інший спосіб подолати кризу. (新浪网) У цьому прикладі 没想 (méi xiǎng) використовується для вираження того, що діяч не очікував певного розвитку подій, а саме — оголошення про скорочення на роботі.

Модальне дієслово 愿意 (yuànyì) виражає згоду зробити щось, тому що це збігається з власними бажаннями та прагненнями. Дієслово 愿意 (yuànyì) виражає внутрішню готовність щось зробити; показує, що діяч здійснює щось залюбки, бо це йому подобається, бо він налаштований, схильний до цього. Перекладається: бажати, хотіти, з охотою; висловлювати готовність (щось зробити); бути готовим. Заперечна форма: 不愿意 (bù yuànyì).

很多年轻人表示，愿意在乡村工作，贡献自己的力量，推动农村经济发展。(hěn duō niánqīng rén biǎoshì, yuànyì zài xiāngcūn gōngzuò, gòngxiàn zìjǐ de lìliàng,

tuīdòng nóngcūn jīngjì fāzhǎn) Багато молодих людей висловили готовність працювати в сільській місцевості, щоб внести свій внесок у розвиток сільської економіки.

在当前的社会环境中，越来越多的年轻人表示愿意接受挑战，走向基层，参与扶贫工作。他们相信，通过自己的努力，能够帮助贫困地区的发展，为国家的未来做出贡献。(zài dāngqián de shèhuì huánjìng zhōng, yuè lái yuè duō de niánqīng rén biǎoshì yuànyì jiēshòu tiǎozhàn, zǒu xiàng jīcéng, cānyù fúpín gōngzuò. tāmen xiāngxìn, tōngguò zìjǐ de nǚlì, nénggòu bāngzhù pínkùn dìqū de fāzhǎn, wèi guójiā de wèilái zuòchū gòngxiàn) У сучасних умовах усе більше молодих людей заявляють про свою готовність прийняти виклики, вирушити на місцевий рівень та взяти участь у роботі з подолання бідності. Вони вірять, що завдяки своїм зусиллям вони можуть допомогти розвитку бідних регіонів і зробити внесок у майбутнє країни. (人民网). У цьому прикладі модальне дієслово 愿意(yuànyì) використовується для вираження готовності молодих людей працювати на благо суспільства. Речення підкреслює їхнє бажання сприяти економічному розвитку малозабезпечених регіонів.

有些人并不愿意面对现实的压力，他们宁愿选择逃避问题。这样的态度不仅无法解决当前的困难，还可能导致更大的麻烦。然而，只有面对挑战，才能找到真正的解决方案。(yǒuxiē rén bìng bù yuànyì miànduì xiànré de yālì, tāmen nìngyuàn xuǎnzé táobì wèntí. zhèyàng de tàidù bù jǐn wúfǎ jiějué dāngqián de kùnnán, hái kěnéng dǎozhì gèng dà de máfan. rán'ér, zhǐyǒu miànduì tiǎozhàn, cáinéng zhǎodào zhēnzhèng de jiějué fāng'àn) Деякі люди не бажають поставати перед труднощами та воліють уникати проблем. Такий підхід не тільки не вирішує поточних труднощів, але може призвести до ще більших проблем. Однак тільки зіткнувшись із викликами, можна знайти справжнє вирішення. (腾讯网). У цьому уривку 不愿意(bù yuànyì) використовується для вираження небажання стикатися з проблемами. У реченні описується відсутність бажання діяти, що може спричинити негативні наслідки.

Модальне дієслово 可以(kěyǐ) у першому значенні виражає якусь суб'єктивну здатність, тобто можливість, уміння щось зробити, може, могли, бути в змозі.

Заперечна форма : 不能 (bù néng). Модальне дієслово 可以 (kěyǐ) у другому значенні виражає наявність деяких об'єктивних умов.

Модальне дієслово 可以 (kěyǐ) може виражати дозвіл або заборону.

Підставою для цього можуть слугувати:

- конкретна ситуація,
- здоровий глузд,
- загальноприйнятий порядок речей;
- суб'єктивне розуміння ситуації або здорового глузду.

经过几个月的训练，她现在可以轻松地完成全程马拉松。这对她来说是一项巨大的成就，因为一年前她甚至不能跑步超过五公里。(jīngguò jǐ gè yuè de xùnliàn, tā xiànzài kěyǐ qīngsōng de wánchéng quánchéng mǎlāsōng. zhè duì tā lái shuō shì yī xiàng jùdà de chéngjiù, yīnwèi yī nián qián tā shènzhì bùnéng pǎobù chāoguò wǔ gōnglǐ) Після кількох місяців тренувань вона тепер може легко пробігти повний марафон. Для неї це велике досягнення, адже рік тому вона навіть не могла пробігти понад п'ять кілометрів. (新华网). У цьому прикладі модальне дієслово 可以 (kěyǐ) виражає можливість виконати дію (пробігти марафон) після отримання необхідних навичок і тренувань. Заперечна форма 不能 (bù néng) також згадується для вказівки на попередню нездатність зробити це.

由于天气恶劣，飞机不能按时起飞。乘客们被告知可能需要等待几个小时，直到天气好转。(yóuyú tiānqì èliè, fēijī bùnéng ànshí qǐfēi. chéngkèmen bèi gàozhī kěnéng xūyào děngdài jǐ gè xiǎoshí, zhídào tiānqì hǎozhuǎn) Через погані погодні умови літак не може вчасно вилетіти. Пасажирам повідомили, що, можливо, доведеться чекати кілька годин, поки погода покращиться. (环球时报). У цьому уривку використовується заперечна форма модального дієслова 可以 (kěyǐ) – 不能 (bù néng), яка виражає об'єктивну неможливість через зовнішні умови (погода) здійснити дію (виліт).

你可以在网上提交申请表，而不需要亲自去办公室。现代科技的进步使得很多流程都可以在线完成，节省了时间和精力。(nǐ kěyǐ zài wǎngshàng tíjiāo shēnqǐng biǎo, ér bù xūyào qīnzì qù bàngōngshì. xiàndài kējì de jìnbù shǐdé hěn duō liúchéng dōu

kěyǐ zàixiàn wánchéng, jiéshěngle shíjiān hé jīnglì) Ти можеш подати заяву онлайн, не обов'язково особисто йти в офіс. Завдяки прогресу сучасних технологій, багато процесів тепер можна виконати онлайн, що економить час і зусилля. (腾讯网). У цьому уривку 可以 (kěyǐ) вказує на можливість або дозвіл виконати дію (подати заяву) за допомогою нових технологій. Речення демонструє, як можна скористатися сучасними можливостями для спрощення процесів.

在图书馆里，你可以安静地阅读和学习，但是不能大声说话或者打扰别人。这是大家都应该遵守的基本规则。(zài túshūguǎn lǐ, nǐ kěyǐ ānjìng de yuèdú hé xuéxí, dànsì bùnéng dàshēng shuōhuà huòzhě dǎrǎo biérén. zhè shì dàjiā dōu yīnggāi zūnshǒu de jīběn guīzé) У бібліотеці ти можеш спокійно читати й навчатися, але не можна голосно розмовляти або заважати іншим. Це основні правила, яких усі мають дотримуватися. (人民网). У цьому прикладі 可以 (kěyǐ) вказує на дозвіл (читати й навчатися у бібліотеці), а заперечна форма 不能 (bù néng) підкреслює заборону (не можна голосно розмовляти). Це демонструє загальноприйнятий порядок речей, який базується на правилах поведінки.

现在疫情依然存在，所以外出时必须戴口罩。虽然一些地方没有强制要求，但为了安全，最好还是戴口罩。你可以选择不戴，但这样做会增加感染风险。(xiànzài yìqíng yīrán cúnzài, suǒyǐ wàichū shí bìxū dài kǒuzhào. suīrán yīxiē dìfāng méiyǒu qiángzhì yāoqiú, dàn wèi le ānquán, zuì hǎo háishì dài kǒuzhào. nǐ kěyǐ xuǎnzé bùdài, dàn zhèyàng zuò huì zēngjiā gǎnrǎn fēngxiǎn) Пандемія ще триває, тому під час виходу на вулицю потрібно носити маску. Хоча в деяких місцях це не є обов'язковим, але для безпеки краще носити маску. Ти можеш обрати не носити її, але це збільшить ризик зараження. (凤凰网). У цьому прикладі 可以(kěyǐ) використовується для вираження можливості вибору (носити або не носити маску), але рішення не носити маску протиставляється здоровому глузду, оскільки це збільшує ризик.

Модальне дієслово 会 (huì) може виражати кілька значень.

Модальне дієслово 会 (huì) у першому значенні виражає наявність певної здатності в результаті навчання. Перекладається: вміти, могли, володіти. Заперечна форма : 不会 (bù huì) не вміти, не володіти.

Модальне дієслово 会 (huì) у другому значенні виражає можливість здійснення, оцінку. Перекладається: може трапитися, що; ймовірно; може бути; може; схоже.

Крім цього, саме модальне дієслово 会 (huì) (або його заперечна форма 不会 (bù huì)) у другому значенні може в реченнях не перекладатися. У такому разі, ситуація, дія або якась ознака, які можуть перебувати в реченні після дієслова 会 (huì) як доповнення до нього, перекладаються майбутнім часом.

专家预测，明年房地产市场 会 出现一定的波动，但总体价格 不会 有太大变化。(zhuānjiā yùcè, míngnián fángdìchǎn shìchǎng huì chūxiàn yīdìng de bōdòng, dàn zǒngtǐ jiàgé bù huì yǒu tàidà biànhuà) Експерти прогнозують, що наступного року ринок нерухомості може зазнати певних коливань, але загальні ціни навряд чи значно зміняться.

小时候，他非常喜欢音乐，但因为家里条件不好，没能系统学习。后来在大学，他有机会选修了钢琴课，现在他已经会弹奏好几首经典曲子了。每次在朋友聚会时，他都会为大家表演，成为聚会的亮点。(xiǎoshíhòu, tā fēicháng xǐhuān yīnyuè, dàn yīnwèi jiālǐ tiáojiàn bù hǎo, méi néng xìtǒng xuéxí. hòulái zài dàxué, tā yǒu jīhuì xuǎnxiūle gāngqín kè, xiànzài tā yǐjīng huì tánzòu hǎo jǐ shǒu jīngdiǎn qǔzi le. měi cì zài péngyǒu jùhuì shí, tā dōu huì wèi dàjiā biǎoyǎn, chéngwéi jùhuì de liàngdiǎn) У дитинстві він дуже любив музику, але через фінансові труднощі не міг систематично навчатися. Згодом у коледжі він мав можливість пройти курс гри на фортепіано, і тепер він уже вміє грати кілька класичних творів. Кожного разу під час зустрічей з друзями він грає для всіх і стає центром уваги. (网易新闻). У цьому прикладі 会 (huì) вказує на здатність, набуту в результаті навчання (вміння грати на фортепіано). Заперечна форма 不会 (bù huì) натякає на попередню неможливість виконувати цю дію.

尽管他是一位非常出色的工程师，但是他不会修理家里的简单电器。他说，平时总是忙于工作，没有时间学这些技能。所以每次家里的电器坏了，都是他的妻

子找理工来处理。(jǐnguǎn tā shì yī wèi fēicháng chūsè de gōngchéngshī, dànshì tā bù huì xiūlǐ jiālǐ de jiǎndān diànrì. tā shuō, píngshí zǒng shì máng yú gōngzuò, méiyǒu shíjiān xué zhèxiē jìnéng. suǒyǐ měi cì jiālǐ de diànrì huàile, dōu shì tā de qīzi zhǎo xiūlǐ gōng láichūlǐ) Хоча він дуже кваліфікований інженер, але він не вміє лагодити побутову техніку вдома. Він пояснює, що через роботу у нього немає часу навчатися таким навичкам. Тому щоразу, коли щось ламається, його дружина кличе майстра для ремонту. (搜狐新闻). У цьому уривку 不会 (bù huì) виражає відсутність здатності або вміння виконати конкретну дію (лагодити техніку).

科技公司宣布，他们将在明年推出一款全新的智能手机。这款手机会拥有更大的存储空间、更快的处理器和更先进的摄像头技术。市场专家预计，这款产品会在年轻消费者中非常受欢迎。(kējì gōngsī xuānbù, tāmen jiāng zài míngnián tuīchū yī kuǎn quǎnxīn de zhìnéng shǒujī. zhè kuǎn shǒujī huì yǒngyǒu gèng dà de cúnchǔ kōngjiān, gèng kuài de chǔlǐqì hé gèng xiānjìn de shèxiàngtóu jìshù. shìchǎng zhuānjiā yùjì, zhè kuǎn chǎnpǐn huì zài niánqīng xiǎofèizhě zhōng fēicháng shòu huānyíng) Технологічна компанія оголосила, що наступного року вони випустять новий смартфон. Цей смартфон матиме більший обсяг пам'яті, швидший процесор і передову камеру. Експерти ринку прогнозують, що цей продукт буде дуже популярним серед молоді. (腾讯网). У цьому уривку 会 (huì) використовується для позначення дій у майбутньому, виражаючи очікувані характеристики нового продукту та його успіх серед споживачів.

专家指出，如果政府不采取更加严格的环保措施，未来几年空气污染的状况会进一步恶化。这会严重影响人们的健康，尤其是儿童和老年人。(zhuānjiā zhǐchū, rúguǒ zhèngfǔ bù cǎiqǔ gèng jiā yángé de huánbǎo cuòshī, wèilái jǐ nián kōngqì wūrǎn de zhuàngkuàng huì jìnyībù èhuà. zhè huì yánzhòng yǐngxiǎng rénmen de jiànkāng, yóuqí shì ér tóng hé lǎoniánrén) Експерти зазначають, що якщо уряд не запровадить більш суворі заходи з охорони навколишнього середовища, у найближчі кілька років ситуація з забрудненням повітря може погіршитися. Це серйозно вплине на здоров'я людей, особливо дітей і людей похилого віку. (新华网). У цьому прикладі 会 (huì) виражає

ймовірність негативного розвитку подій (погіршення забруднення повітря) у майбутньому, що є оцінкою експертів на основі поточних умов.

如果你不提前订票，节假日期间很有可能会买不到车票。每年这个时候，车站都非常繁忙，所以最好提前几周规划好行程。(rúguǒ nǐ bù tíqián dìngpiào, jiéjiànrì qǐjiān hěn yǒu kěnéng huì mǎi bù dào chēpiào. měi nián zhège shíhòu, chēzhàn dōu fēicháng fánmáng, suǒyǐ zuì hǎo tíqián jǐ zhōu guīhuà hǎo xíngchéng) Якщо ти не купиш квитки заздалегідь, то, ймовірно, не зможеш придбати квитки на свята. Щороку в цей час вокзали дуже завантажені, тому краще планувати поїздку за кілька тижнів наперед. (凤凰网). У цьому прикладі 会 (huì) виражає попередження про ймовірність неможливості купити квитки через завантаженість вокзалів під час свят.

Модальне дієслово 愿意 (yuànyì) виражає згоду зробити щось, бо це збігається з власними бажаннями та устремліннями.

Дієслово 愿意(yuànyì) виражає внутрішню готовність будь-що зробити; показує, що діяч здійснює щось охоче, тому що це йому подобається, тому що він налаштований, схильний до цього. Перекладається: бажати, хотіти, з охотою; висловлювати готовність (що-небудь зробити); бути готовим. Заперечна форма: 不愿意 (bù yuànyì).

面对越来越多的社会挑战，很多年轻人表示，愿意为国家的未来贡献自己的力量。他们愿意放弃高薪的城市工作，选择到乡村支教或从事基层工作，认为这是实现自我价值的好机会。(miànduì yuè lái yuè duō de shèhuì tiǎozhàn, hěn duō niánqīng rén biǎoshì, yuànyì wéi guójiā de wèilái gòngxiàn zìjǐ de lìliàng. tāmen yuànyì fàngqì gāo xīn de chéngshì gōngzuò, xuǎnzé dào xiāngcū zhījiào huò cóngshì jīcéng gōngzuò, rènwéi zhè shì shíxiàn zìwǒ jiàzhí de hǎo jīhuì) Зіткнувшись зі зростаючими соціальними викликами, багато молодих людей висловили готовність зробити свій внесок у майбутнє країни. Вони охоче відмовляються від високооплачуваної роботи в місті та обирають роботу в сільських школах або на базовому рівні, вважаючи це гарною можливістю для самореалізації. (中国新闻网). У цьому уривку 愿意 (yuànyì) виражає

згоду та готовність молодих людей діяти відповідно до своїх прагнень, жертвуючи вигодами заради соціальних цінностей.

经过长期的谈判，双方终于达成共识，公司表示愿意投资新的环保项目，支持本地经济发展。同时，政府也愿意提供必要的政策支持，确保项目顺利进行。(jīngguò chángqī de tánpàn, shuāngfāng zhōngyú dáchéng gòngshí, gōngsī biǎoshì yuànyì tóuzī xīn de huánbǎo xiàngmù, zhīchí běndì jīngjì fāzhǎn. tóngshí, zhèngfǔ yě yuànyì tígōng bìyào de zhèngcè zhīchí, quèbǎo xiàngmù shùnlì jìnxíng) Після тривалих переговорів обидві сторони нарешті дійшли згоди. Компанія висловила готовність інвестувати в новий екологічний проєкт, підтримуючи розвиток місцевої економіки. Водночас уряд також погодився надати необхідну політичну підтримку, щоб забезпечити успішне впровадження проєкту. (新华网). У цьому уривку **愿意 (yuànyì)** використовується для вираження згоди та готовності компанії та уряду спільно працювати над екологічним проєктом, що відповідає їхнім цілям.

尽管薪水不错，但有些员工还是不愿意接受调动。他们表示，在家乡有稳定的生活和社交圈，不愿意为了工作而搬到陌生的城市，这样会给他们带来太多的生活压力。(jǐnguǎn xīnshuǐ bùcuò, dàn yǒuxiē yuángōng hái shì bù yuànyì jiēshòu tiáodòng. tāmen biǎoshì, zài jiāxiāng yǒu wěndìng de shēnghuó hé shèjiāo quān, bù yuànyì wèile gōngzuò ér bāndào mòshēng de chéngshì, zhèyàng huì gěi tāmen dàilái tài duō de shēnghuó yālì) Попри хорошу зарплату, деякі працівники все ж не бажають погоджуватися на переведення. Вони пояснюють це тим, що мають стабільне життя і соціальні зв'язки в рідному місті та не хочуть переїжджати до чужого міста через роботу, оскільки це викликало б у них занадто великий стрес. (人民网). У цьому прикладі **不愿意 (bù yuànyì)** використовується для вираження відмови або небажання працівників погоджуватися на переведення через особисті причини.

志愿者协会最近招募了一批愿意为社区服务的年轻人。他们表示，愿意利用业余时间参与到老人照顾、环境保护等公益活动中，希望能够通过自己的行动带来一些积极的社会变化。Нещодавно волонтерська асоціація набрала групу молодих людей, готових допомагати громаді. Вони зголосилися використовувати свій вільний

час для участі в благодійних заходах, таких як догляд за людьми похилого віку або захист довкілля, сподіваючись через свої дії сприяти позитивним соціальним змінам. (搜狐网). Тут 愿意 (yuànyì) вказує на внутрішню готовність і бажання волонтерів брати участь у соціально важливих проєктах на благо суспільства.

在全球气候变化问题上，中国表示愿意与世界各国共同努力，推动绿色技术的发展和应用。中国政府承诺提供技术和资金支持，帮助发展中国家应对环境挑战。这表明中国在全球环保问题上愿意承担更多的责任。(zhìyuànzǎ zhē xiéhuì zuìjìn zhāomùlè yī pī yuànyì wéi shèqū fúwù de niánqīngrén. tāmen biǎoshì, yuànyì liyòng yèyú shíjiān cānyù dào lǎorén zhàogù, huánjìng bǎohù děng gōngyì huódòng zhōng, xīwàng nénggòu tōngguò zìjǐ de xíngdòng dàilái yīxiē jǐjǐ de shèhuì biànhuà) У питанні глобальних змін клімату Китай висловив готовність співпрацювати з усіма країнами світу для просування розвитку та застосування зелених технологій. Уряд Китаю зобов'язався надати технологічну та фінансову допомогу країнам, що розвиваються, для боротьби з екологічними викликами. Це свідчить про те, що Китай готовий взяти на себе більше відповідальності у розв'язання екологічних проблем. (腾讯网). У цьому уривку 愿意 (yuànyì) вказує на готовність Китаю взяти участь у міжнародній співпраці для боротьби зі зміною клімату та підтримки країн, що розвиваються.

许多市民表示，愿意看到政府采取更多措施来改善城市环境。他们认为，城市的交通拥堵和空气污染问题日益严重，如果不采取行动，未来的生活质量将大大下降。因此，大家愿意支持环保政策的实施，尽管这意味着他们需要做出一些生活上的调整。(xǔduō shìmín biǎoshì, yuànyì kàn dào zhèngfǔ cǎiqǔ gèng duō cuòshī lái gǎishàn chéngshì huánjìng. tāmen rènwéi, chéngshì de jiāotōng yōngdǔ hé kōngqì wūrǎn wèntí rìyì yánzhòng, rúguǒ bù cǎiqǔ xíngdòng, wèilái de shēnghuó zhìliàng jiāng dàdà xiàjiàng. yīncǐ, dàjiā yuànyì zhīchí huánbǎo zhèngcè de shíshī, jǐnguǎn zhè yìwèizhe tāmen xūyào zuòchū yīxiē shēnghuó shàng de tiáozhěng) Багато громадян висловили готовність побачити, як уряд вживає більше заходів для покращення міського середовища. Вони вважають, що проблема заторів і забруднення повітря стає дедалі серйознішою, і якщо не діяти, то якість життя у майбутньому значно знизиться. Тому всі охоче

підтримують впровадження екологічних політик, навіть якщо це означає, що їм доведеться зробити певні життєві зміни. (凤凰网). У цьому прикладі 愿意 (yuànyì) виражає згоду громадян підтримувати політики уряду для розв'язання екологічних проблем, навіть якщо це потребуватиме певних особистих жертв.

Модальне дієслово 肯 (kěn) може виражати кілька значень.

Модальне дієслово 肯 (kěn) у першому значенні виражає суб'єктивно бажання, прагнення зробити що-небудь охоче. Іноді може бути присутнім додаткове значення: докладати певних зусиль, подолати певні труднощі. Перекладається: хотіти; бути готовим; бажати; охоче (що-небудь робити). Заперечна форма: 不肯 (bù kěn).

Модальне дієслово 肯 (kěn) у другому значенні виражає згоду з чимось-небудь вимогою. Перекладається: погоджуватися; згоден; бути згодним.

Модальне дієслово 肯 (kěn) може також споживатися в ситуаціях (або щодо певних ситуацій), коли дехто вважає, що це правильно всіма силами намагатися віддати, поступитися, передати іншим людям якусь сприятливу, вигідну, корисну, прибуткову справу, подію або умови. Заперечна форма 不肯 (bù kěn) при цьому використовується в оповідних реченнях.

У стверджувальній формі дієслово 肯 (kěn) у цьому значенні вживається в риторичних запитаннях, вигуках.

中国政府终于肯就环境问题展开新的对话，这将是未来政策变革的重要一步。(Zhōngguó zhèngfǔ zhōngyú kěn jiù huánjìng wèntí zhǎnkāi xīn de duìhuà, zhè jiāng shì wèilái zhèngcè biàngé de zhòngyào yī bù) Китайський уряд згоден розпочати новий діалог з питань довкілля, що стане важливим кроком для майбутніх змін у політиці.

在这个充满竞争的市场环境中，不是每个人都肯花时间和精力去提升自己的技能。但那些愿意付出努力的人，最终都会看到回报。李先生说：我很早就明白，只有肯下功夫，才能在职业生涯中取得突破。(Zài zhège chōngmǎn jìngzhēng de shìchǎng huánjìng zhōng, bù shì měi gè rén dōu kěn huā shíjiān hé jīnglì qù tíshēng zìjǐ de jìnéng. Dàn nàxiē yuànyì fùchū nǚlì de rén, zuìzhōng dōu huì kàn dào huíbào. Lǐ xiānshēng shuō: Wǒ hěn zǎo jiù míngbái, zhǐyǒu kěn xià gōngfū, cái néng zài zhíyè shēngyá zhōng

qǔdé túpò) У цьому конкурентному ринковому середовищі не кожен готовий витратити час і зусилля на підвищення своїх навичок. Але ті, хто бажає докласти зусиль, зрештою побачать результат. Пан Лі зазначив: Я дуже рано зрозумів, що лише якщо готовий старанно працювати, можна досягти прориву в кар'єрі. (新浪财经). У цьому уривку 肯 (kěn) виражає готовність і бажання працювати над собою і докладати зусиль для досягнення успіху, що демонструє прагнення досягти мети через подолання труднощів.

在国际谈判桌上，双方都表现出了合作的意愿，但一些细节问题仍然需要解决。中国政府表示，肯根据双方的共同利益，进一步商讨合作细节。虽然面临许多挑战，但只要双方肯互相妥协，合作一定能够成功。(zài guójì tánpàn zhuō shàng, shuāngfāng dōu biǎoxiàn chūle hézuò de yìyuàn, dàn yīxiē xìjié wèntí réngrán xūyào jiějué. Zhōngguó zhèngfǔ biǎoshì, kěn gēnjù shuāngfāng de gòngtóng lìyì, jìnyībù shāngtǎo hézuò xìjié. Suīrán miànlin xǔduō tiǎozhàn, dàn zhǐyào shuāngfāng kěn hùxiāng tuǒxié, hézuò yīdìng nénggòu chénggōng) На міжнародних переговорах обидві сторони продемонстрували готовність до співпраці, але деякі деталі все ще потребують вирішення. Китайський уряд висловив готовність обговорити подальші деталі співпраці на основі спільних інтересів. Попри численні виклики, якщо обидві сторони погодяться на взаємні компроміси, співпраця обов'язково буде успішною. (中国日报). Тут 肯 (kěn) виражає готовність та згоду уряду Китаю співпрацювати та обговорювати деталі, що підкреслює бажання досягти згоди в умовах міжнародних переговорів.

有些学生为了追求学术上的成功，肯放弃休息时间，全身心地投入到学习中。他们相信，只有付出更多的努力，才能获得未来更大的成就。老师们常常说：如果你们肯牺牲短暂的娱乐时间，将来一定会有丰厚的回报。(yǒuxiē xuéshēng wèile zhuīqiú xuéshù shàng de chénggōng, kěn fàngqì xiūxi shíjiān, quán shēn xīn de tóurù dào xuéxí zhōng qù. tāmen xiāngxìn, zhǐyào fùchū gèng duō de nǚlì, cáinéng huòdé wèilái gèng dà de chéngjiù. lǎoshīmen chángcháng shuō: rúguǒ nǐmen kěn xīshēng duǎnzàn de yúlè shíjiān, jiānglái yīdìng huì yǒu fēnghòu de huíào) Деякі студенти, прагнучи досягти

успіху в навчанні, готові пожертвувати своїм вільним часом і повністю віддатися навчанню. Вони вірять, що лише докладаючи більше зусиль, можна досягти значних успіхів у майбутньому. Вчителі часто кажуть: Якщо ви готові пожертвувати коротким часом на розваги, у майбутньому ви обов'язково отримаєте щедрю винагороду. (新华网) У цьому уривку 肯 (kěn) використовується для вираження готовності студентів зробити особисті жертви та працювати понаднормово для досягнення довгострокових цілей, з додатковим відтінком докладання зусиль.

尽管公司已经提出了新的薪酬方案，但许多员工还是不肯接受。工会表示，如果公司不肯进一步改善工作条件，罢工将继续进行，直到双方达成共识。(jǐnguǎn gōngsī yǐjīng tíchūle xīn de xīnchóu fāng'àn, dàn xǔduō yuángōng háishì bù kěn jiēshòu. gōnghuì biǎoshì, rúguǒ gōngsī bù kěn jìnyībù gǎishàn gōngzuò tiáojiàn, bàgōng jiāng jìxù jìnxíng, zhídào shuāngfāng dáchéng gòngshí) Попри те, що компанія запропонувала новий план оплати праці, багато працівників все одно не погоджуються його прийняти. Профспілка заявила, що якщо компанія не погодиться на подальше покращення умов праці, страйк триватиме доти, доки не буде досягнуто згоди. (人民网). У цьому уривку 不肯 (kěn) використовується для вираження небажання працівників погоджуватися на запропоновані умови та небажання компанії робити подальші кроки щодо покращення, що веде до конфлікту.

面对如此严峻的气候变化问题，难道我们不肯采取行动吗？每个人都应为环境保护尽一份力，政府和民众都必须意识到，只有肯改变现状，才能有效应对这些挑战。(miànduì rúcǐ yánjùn de qìhòu biànhuà wèntí, nán dào wǒmen bù kěn cǎiqǔ xíngdòng ma? měi gèrén dōu yīng wèi huánjìng bǎohù jìn yī fèn lì, zhèngfǔ hé míngzhòng dōu bìxū yìshí dào, zhīyǒu kěn gǎibiàn xiànzhuàng, cáinéng yǒuxiào yìngduì zhèxiē tiǎozhàn) Зіткнувшись із такими серйозними проблемами зміни клімату, хіба ми не готові діяти? Кожен повинен робити свій внесок у захист довкілля, і уряд, і громадяни мають усвідомити, що лише за умови готовності змінити теперішній стан справ, ми зможемо ефективно відповісти на ці виклики. (凤凰网). У цьому уривку 肯 (kěn)

використовується у формі риторичного запитання, підкреслюючи необхідність готовності діяти для розв'язання глобальних проблем.

为什么他肯将这么好的项目让给其他公司？在这个竞争激烈的市场上，没有人会轻易把这样的机会拱手相让。除非他有更大的计划，否则我们很难理解他的决定。(wèishéme tā kěn jiāng zhème hǎo de xiàngmù ràng gěi qítā gōngsī? zài zhège jìngzhēng jīliè de shìchǎng shàng, méiyǒu rén huì qīngyì bǎ zhèyàng de jīhuì gǒngshǒu xiāngràng. chuífēi tā yǒu gèng dà de jìhuà, fǒuzé wǒmen hěn nán lǐjiě tā de juédìng) Чому він погодився віддати такий хороший проєкт іншим компаніям? У такому конкурентному ринку ніхто б не віддав подібну можливість так просто. Якщо тільки у нього немає більшого плану, інакше важко зрозуміти його рішення. (搜狐网).

У цьому прикладі 肯 (kěn) використовується у риторичному контексті, підкреслюючи здивування щодо готовності суб'єкта поступитися вигідним проєктом, припускаючи, що за цим можуть стояти інші мотиви.

Модальне дієслово 得 (děi) може виражати кілька значень.

Модальне дієслово 得(děi) в обох своїх значеннях вживається тільки в стверджувальній формі. Стверджувально-заперечна форма модального дієслова 得 (dei) для формування питального речення не існує.

Модальне дієслово 得 (děi) у першому значенні виражає

необхідність у зв'язку з наявними на це підставами. Підставою можуть виступати факти, здоровий глузд, прийняті норми, суб'єктивна думка (зокрема й про здоровий глузд) тощо. Перекладається: потрібно, необхідно, вимагається; повинно, слід.

Заперечні форми:

不用 (bùyòng) ;

不必 (bùbì) ;

无须 (wúxū).

Перекладаються: не треба, нема чого, не варто, не слід, ні до чого, нема потреби, немає потреби, не обов'язково, не потрібно.

У другому значенні модальне дієслово 得(děi) виражає оцінку або припущення. Порівняно з модальним дієсловом 会 (може трапитися, що) має більш ствердну модальність.

Перекладається: повинен, має бути, ймовірно, напевно, напевно, напевно, точно, без сумніву.

Заперечні форми:

不会 (bùhuì) ;

不可能 (bùkěnéng).

为确保项目按时完成，团队得加班工作。(wèi quèbǎo xiàngmù àn shí wánchéng, tuánduì děi jiābān gōngzuò) Щоб забезпечити своєчасне завершення проєкту, команді необхідно працювати понаднормово.

为了完成公司下达的季度目标，团队成员得加班工作。他们必须每天至少工作十个小时，甚至周末也不能休息。经理说：我们得确保每个项目按时完成，否则会影响公司的整体业绩。(wèile wánchéng gōngsī xiàdá de jìdù mùbiāo, tuánduì chéngyuán děi jiābān gōngzuò. Tāmen bìxū měitiān zhìshǎo gōngzuò shí gè xiǎoshí, shènzhì zhōumò yě bùnéng xiūxi. Jīnglǐ shuō: wǒmen děi quèbǎo měi gè xiàngmù àn shí wánchéng, fǒuzé huì yǐngxiǎng gōngsī de zhěngtǐ yèjī) Щоб досягти квартальних цілей, встановлених компанією, члени команди змушені працювати понаднормово. Вони повинні працювати щонайменше по десять годин щодня і навіть не можуть відпочивати на вихідних. Менеджер сказав: Ми повинні переконатися, що кожен проєкт завершений вчасно, інакше це вплине на загальні результати компанії. (中国新闻网). У цьому прикладі 得 (děi) виражає необхідність працювати понаднормово через вимоги компанії до працівників. Обставини, що викликають таку необхідність, чітко визначені цілями, які встановила компанія.

按照新的交通法规，开车时司机得系安全带，否则将面临罚款。警察提醒，遵守交通规则不仅是法律的要求，也是对自己和他人安全的负责行为。每位司机得在开车前检查自己的安全带是否已经系好。(ànzhào xīn de jiāotōng fǎguī, kāichē shí sījī děi xì ānquán dài, fǒuzé jiāng miànlín fákuǎn. jǐngchá tíxǐng, zūnshǒu jiāotōng guīzé bùjǐn

shì fǎlǜ de yāoqiú, yě shì duì zìjǐ hé tārén ānquán de fùzé xíngwéi. měi wèi sījī dēi zài kāichē qián jiǎnchá zìjǐ de ānquán dài shìfǒu yǐjīng xī hǎo) Згідно з новими правилами дорожнього руху, водії повинні пристібатися ременем безпеки, інакше їм загрожує штраф. Поліція нагадує, що дотримання правил дорожнього руху — це не лише вимога закону, але й відповідальність за свою та чужу безпеку. Кожен водій має перевіряти свій ремінь безпеки перед тим, як сісти за кермо. (人民网). У цьому прикладі 得 позначає обов'язок водіїв дотримуватися правил дорожнього руху, що встановлені законом. Обов'язок підкріплюється як суспільними нормами, так і юридичними вимогами.

作为一家公司的管理者，李总得为每一个决策负责。他不仅得考虑公司的当前利益，还得为员工的长远发展着想。每次做出重大决定前，他都得仔细评估风险，以确保公司不会遭受损失。(zuòwéi yījiā gōngsī de guǎnlǐ zhě, Lǐ zǒng dēi wèi měi yīgè juécè fùzé. Tā bù jǐn dēi kǎolǜ gōngsī de dāngqián lìyì, hái dēi wèi yuángōng de chángyuǎn fāzhǎn zhuóxiǎng. Měi cì zuòchū zhòngdà juédìng qián, tā dōu dēi zìxì pínggū fēngxiǎn, yǐ quèbǎo gōngsī bù huì zāoshòu sǔnshī) Як керівник компанії, пан Лі повинен нести відповідальність за кожне своє рішення. Він має не лише зважати на поточні інтереси компанії, але й думати про довгостроковий розвиток своїх співробітників. Перед ухваленням будь-якого важливого рішення, він завжди ретельно оцінює ризики, щоб переконатися, що компанія не зазнає втрат. (新浪财经). У цьому уривку 得 виражає необхідність відповідального підходу до ухвалення рішень, що відображає обов'язки керівника в межах його посади.

冬季天气寒冷，出门时得穿厚外套，特别是在北方地区。医生提醒，老年人和孩子出门得戴上帽子和手套，以防止感冒。天气预报说，未来几天还会有大风降温，市民们得做好防寒准备。(dōngjì tiānqì hánlěng, chūmén shí dēi chuān hòu wàitào, tèbié shì zài běifāng dìqū. Yīshēng tíxǐng, lǎoniánrén hé hái zi chūmén dēi dài shàng màozi hé shǒutào, yǐ fángzhǐ gǎnmào. Tiānqì yùbào shuō, wèilái jǐ tiān hái huì yǒu dàfēng jiàngwēn, shìmínmen dēi zuòhǎo fáng hán zhǔnbèi) Взимку холодно, тож, виходячи на вулицю, треба одягати теплу куртку, особливо в північних районах. Лікарі нагадують,

що літнім людям та дітям потрібно одягати шапки й рукавички, щоб уникнути застуди. За прогнозом погоди, найближчими днями очікується сильний вітер і зниження температури, тому жителі мають підготуватися до похолодання. (搜狐网). У цьому уривку 得 (děi) виражає необхідність діяти згідно зі здоровим глуздом, щоб захиститися від холодної погоди. Це загальноприйнята норма поведінки під час зимових холодів.

为了节省开支，很多公司开始推行线上会议，这样一来，员工们就不用每天来办公室了。新的政策规定，员工只需每周来公司一次开会，其他时间在家工作。张先生说：这种方式非常方便，我不用每天开车上班，省了不少时间和费用。(wèile jiéshěng kāizhī, hěn duō gōngsī kāishǐ tuīxíng xiànshàng huìyì, zhèyàng yīlái, yuángōngmen jiù bù yòng měitiān lái bàngōngshìle. Xīn de zhèngcè guīdìng, yuángōng zhǐ xū měi zhōu lái gōngsī yīcì kāihuì, qítā shíjiān zài jiā gōngzuò. Zhāng xiānshēng shuō: zhè zhǒng fāngshì fēicháng fāngbiàn, wǒ bù yòng měitiān kāichē shàngbān, shěng le bù shǎo shíjiān hé fèiyòng) Щоб зекономити кошти, багато компаній запровадили онлайн-зустрічі, тож співробітникам більше не потрібно щодня приходити до офісу. Нові правила передбачають, що працівникам достатньо з'являтися в офісі раз на тиждень для зустрічей, а інший час вони можуть працювати з дому. Пан Чжан зазначив: Цей спосіб дуже зручний, мені не потрібно щодня їхати на роботу, що заощаджує чимало часу та грошей. (中国经济网). У цьому прикладі використовується заперечна форма 不用 (bù yòng), яка вказує на відсутність необхідності щоденного відвідування офісу через зміни в корпоративних правилах.

小区的新规定要求，晚上十点之后，居民得保持安静，不能大声喧哗。物业公司提醒大家，得尊重邻居的生活习惯，不然可能会被投诉。为了维持良好的生活环境，居民们得遵守这些基本规定。(xiǎo qū de xīn guī dìng yāo qiú, wǎn shàng shí diǎn zhī hòu, jū mín dé bǎo chí ān jìng, bù néng dà shēng xuān huá. wù yè gōng sī tí xǐng dà jiā, dé zūn zhòng lín jū de shēng huó xí guàn, bù rán kě néng huì bèi tóu sù. wèi le wéi chí liáng hǎo de shēng huó huán jìng, jū mín men dé zūn shǒu zhè xiē jī běn guī dìng) Згідно з новими правилами житлового комплексу, після десятої вечора мешканці повинні

дотримуватися тиші та не шуміти. Провідна компанія нагадує, що потрібно поважати звички сусідів, інакше можливі скарги. Щоб підтримувати добрі умови життя, мешканці мають дотримуватися цих основних правил. (凤凰网). Тут 得 (děi) виражає необхідність дотримуватися правил поведінки у житловому комплексі, що підкреслює важливість гармонійного співіснування мешканців.

他昨天从早到晚都在准备这次会议，今天肯定得表现得很出色。所有同事都对他充满期待，认为这次演讲会对公司的未来发展产生重大影响。领导也强调，这次会议的重要性不容忽视，得确保一切顺利进行。(tā zuó tiān cóng zǎo dào wǎn dōu zài zhǔn bèi zhè cì huì yì, jīn tiān kěn dìng dé biǎo xiàn dé hěn chū sè. suǒ yǒu tóng shì dōu duì tā chōng mǎn qī dài, rèn wéi zhè cì yǎn jiǎng huì duì gōng sī de wèi lái fā zhǎn chǎn shēng zhòng dà yǐng xiǎng. lǐng dǎo yě qiáng diào, zhè cì huì yì de zhòng yào xìng bù róng hū shì, dé què bǎo yī qiè shùn lì jìn xíng) Він учора готувався до цієї зустрічі з ранку до вечора, тож сьогодні він точно має виступити чудово. Усі колеги чекають на нього з нетерпінням, вважаючи, що ця презентація матиме великий вплив на майбутній розвиток компанії. Керівник також підкреслив, що важливість цієї зустрічі не можна ігнорувати, і ми повинні без сумніву переконатися, що все пройде гладко. (搜狐新闻). У цьому уривку 得 (děi) виражає переконаність у тому, що сьогоднішній виступ буде успішним, оскільки підготовка до нього була дуже ретельною. Це оцінка ситуації на основі минулих зусиль. Модальні дієслова в китайському мас-медійному дискурсі відіграють важливу роль у вираженні можливості, необхідності, дозволу та бажання. Найбільш часто вживаються дієслова 要 (yào), що вказує на потребу чи бажання, та 可能 (kěnéng), 可以 (kěyǐ), які передають ймовірність або можливість дії. Це свідчить про акцент на вираженні політичних та соціальних вимог, а також на можливості для дій або змін. Дієслова 应该 (yīnggāi) і 必须 (bìxū), що вказують на обов'язок чи необхідність, також часто використовуються для формулювання норм і зобов'язань. Інші модальні дієслова, такі як 愿意 (yuànyì) і 肯 (kěn), вказують на готовність або бажання, хоча використовуються рідше. Загалом, модальні дієслова допомагають створювати нормативні та прагматичні наративи в китайському медіа-дискурсі,

підкреслюючи можливості, обов'язки та бажання у суспільному і політичному контекстах.

Висновки до розділу 3

Модальні дієслова відіграють суттєву роль у формуванні смислового наповнення та комунікативної функції китайського мас-медійного дискурсу. Їх використання дозволяє передавати різні аспекти можливості, необхідності, та бажання виконання дії, що є ключовими для розуміння політичних, економічних та соціальних процесів у Китаї. Модальні дієслова, такі як 能 (néng) “може”, 可以 (kě yǐ) “можна”, 可能 (kě néng) “ймовірно”, 应 (yīng) “слід”, 应该 (yīng gāi) “повинен”, 要(yào) “треба”, 得 (děi) “потрібно”, та інші, виконують різноманітні функції залежно від контексту та відображають як суб'єктивні, так і об'єктивні реалії.

Основні особливості використання модальних дієслів у китайському мас-медійному дискурсі:

Передача необхідності та зобов'язання: Дієслова, такі як 应 (yīng) та 应该 (yīng gāi), виражають обов'язок або моральну вимогу виконання певної дії. Ці дієслова часто використовуються у висвітленні урядових рекомендацій та офіційних заяв.

Вираження ймовірності та прогнозу: Модальні дієслова, такі як 可能 (kě néng) та 会 (huì), передають ймовірність або припущення щодо подій. Це дозволяє медіа висвітлювати не лише фактичні події, але й потенційні сценарії розвитку ситуацій, що створює для аудиторії багатоваріантний простір для інтерпретації подій.

Вказівка на дозвіл або заборону: Модальні дієслова, такі як 可以 (kě yǐ) та 不 可以 (bù kěyǐ), використовуються для передачі дозволу чи заборони, що часто пов'язано з рекомендаціями щодо поведінки або обмежень, наприклад, у сфері громадської безпеки чи здоров'я.

Акцент на можливостях та вміннях: Модальні дієслова 能 (néng) та 能够 (néng gòu) наголошують на фізичній або ментальній здатності суб'єкта виконати дію. Їх застосування дозволяє медіа підкреслювати здатності або компетенції діячів у певних ситуаціях.

Регуляція суспільних очікувань та норм: Використання модальних дієслів у медіа дозволяє створювати певні соціальні настанови та очікування щодо поведінки аудиторії. Вони регулюють, що “треба” і що “можна” робити у відповідних обставинах, таким чином впливаючи на суспільну думку.

Таким чином, модальні дієслова є невіддільною частиною китайського мас-медійного дискурсу, забезпечуючи його багатофункціональність. Їх використання дозволяє медіа маневрувати між об'єктивним висвітленням подій та суб'єктивною оцінкою, створюючи гнучку та багатогранну картину реальності, яка сприяє регуляції суспільних настроїв та відповідності очікувань щодо політичних і соціальних процесів у Китаї. Додаток Б

ВИСНОВКИ

Отже, проведене дослідження підкреслює важливість модальних дієслів у китайському мас-медійному дискурсі як інструменту формування соціальних уявлень та ідеологічних контекстів. Аналіз матеріалів дозволив виділити кілька основних аспектів, що мають теоретичне та практичне значення для сучасної лінгвістики, медієзнавства та перекладознавства.

Модальні дієслова у китайській мові є ключовими для вираження ставлення мовця до подій, а також для позначення можливості, необхідності чи ймовірності виконання дій. У новинних текстах модальні конструкції створюють атмосферу впевненості, невизначеності або обов'язковості, що впливає на емоційне тло новин і формує суспільні оцінки. У китайському медійному дискурсі модальні дієслова активно використовуються для впливу на сприйняття подій, надаючи їм позитивну або негативну оцінку. Наприклад, найбільш уживане дієслово 要 (yào), яке становить 30% загальної частоти, часто застосовується у темах розваг та технологій, вказуючи на велику потребу або бажання.

Також, 可能 (kěnéng), яке має частоту 20%, виражає ймовірність, особливо в економічних та соціальних новинах. 可以 (kěyǐ), з частотою 18%, широко використовується в освіті та культурі для позначення дозволеності. Дієслово 能 (néng), що становить 15%, часто застосовується у новинах про здоров'я та спорт для позначення здатності. Дієслово 会 (huì) з частотою 10% використовується для прогнозів у темах спорту та технологій, підкреслюючи впевненість у майбутніх подіях.

Дієслова 应 (yīng), 应该 (yīnggāi) та 该 (gāi), із частотою 8%, позначають обов'язок та рекомендації, що часто застосовується у політичних та культурних новинах. Такі дієслова, як 感 (gǎn), 愿意 (yuànyì), 想 (xiǎng), які мають частоту 6%, вказують на емоції та готовність діяти, переважно в соціальних новинах. Рідше використовується дієслово 肯 (kěn), яке має частоту 2% та позначає схильність до дії,

особливо в політичних новинах. Найменш уживане дієслово 敢 (gǎn), з частотою 1%, означає сміливість і використовується переважно у соціальних та спортивних темах.

Модальні дієслова у мас-медіа Китаю мають важливе значення для створення ідеологічного контексту, де кожна новина не лише інформує, але й формує громадську думку. Використання дієслів типу може, має, повинен, сприяє емоційній насиченості повідомлень, що стає інструментом впливу на суспільні настрої.

В роботі було використано кілька методів аналізу, що дозволили комплексно дослідити модальність у мас-медіа. Критичний дискурс-аналіз розкрив ідеологічні та соціальні впливи через модальні дієслова. Когнітивний підхід дослідив, як модальні дієслова формують когнітивні рамки для сприйняття інформації. Корпусний та синтаксичний аналіз забезпечили статистичний та структурний підходи до вивчення модальності, що поглибило розуміння її функцій у медійному контексті.

Отримані результати можуть мати значення для практики перекладу, викладання китайської мови та лінгвістичного аналізу китайськомовного мас-медіа. Оскільки модальні дієслова відіграють значну роль у передачі емоційних та когнітивних оцінок, знання про їх використання сприяє адекватному перекладу, ефективному викладанню та правильному розумінню текстів новинного жанру.

Загалом, робота доводить, що модальні дієслова є важливим компонентом комунікативної стратегії китайських мас-медіа, адже вони дозволяють передавати не лише інформацію, але й настрої, цінності та політичні позиції. Модальність забезпечує ідеологічну складову китайськомовного новинного дискурсу, визначаючи як структуру повідомлень, так і їхнє сприйняття аудиторією.

论文摘要

本硕士论文包括引言、三章、总结论和参考文献列表。

第一章是理论部分，重点阐述了情态动词在句法和语义方面的主要特征，揭示了情态动词的概念及其在汉语中的特点。

第二章主要分析了研究汉语新闻话语中情态动词功能的方法，并探讨了情态动词作为表达观点和预测的重要工具的意义。

该第三章分析了情态动词在中文媒体文本中的使用，考察了它们在不同语境中的句法、语义和语用功能特点。

本研究强调了情态动词作为塑造社会观念和意识形态语境的关键工具在中国大众媒体话语中的重要性。材料的分析揭示了一些对语言学、媒体研究和翻译研究具有理论和实践意义的方面。汉语中的情态动词在表达说话人对事件的态度，以及在表示行为的可能性、必然性或概率方面起着重要作用，是营造适当的新闻情感背景和塑造公众舆论的基础。

在中国媒体中，情态动词被积极地用来影响人们对事件的看法，形成正面或负面的评价。

为了更深入地了解情态动词在媒体话语中的作用，本研究运用了批评性话语分析、认知分析、语料分析和句法分析等方法。这使得研究意识形态和社会方面成为可能，并确定了通过使用情态动词形成的认知框架。

研究结果对翻译实践、汉语教学和媒体语言分析都很有帮助。理解情态动词的功能有助于更充分地进行翻译、更有效地教学及更准确地理解新闻话语。研究证实，情态动词是中国媒体传播策略的重要组成部分，因为它们不仅确保了信息的传递，还表达了相应的价值观。

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дорошенко Т. Особливості новинного дискурсу в сучасних медіа. *Наукові праці Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2012. № 4(2). С. 123–129.
2. Лебедева О. Використання модальних дієслів у новинному дискурсі. *Наукові записки харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. 2018. № 32(7). С. 102–108.
3. Любимова Ю. С. Функціонально-семантичне поле модальності в сучасній китайській мові : автореф. дис. ... канд. філол. наук. Київ, 2017. 20 с.
4. Руденко П. Роль медіа у формуванні громадської думки. *Журнал соціальних комунікацій*. 2021. № 11(1). С. 45–59.
5. Храковська Л. Інтераційні аспекти новинного дискурсу. *Мовознавчий вісник*. 2016. № 2(4). С. 77–85.
6. Цзяньчжун М. Комплексна граматики китайської мови. Шанхай, 1898. 185 с.
7. A useful methodological synergy? Combining critical discourse analysis and corpus linguistics to examine discourses of refugees and asylum seekers in the UK press / P. Baker et al. *Discourse & society*. 2008. Vol. 19, no. 3. P. 273–306. URL: <https://doi.org/10.1177/0957926508088962> (date of access: 04.11.2024).
8. Collins COBUILD English grammar / N. Markee et al. *The Modern Language Journal*. 1991. Vol. 75, no. 4. P. 522. URL: <https://doi.org/10.2307/329526> (date of access: 04.11.2024).
9. Hart C. *Critical discourse analysis and cognitive science: new perspectives on immigration discourse*. Palgrave Macmillan, 2010.
10. Longman grammar of spoken and written English / K. M. Broussard et al. *TESOL quarterly*. 2000. Vol. 34, no. 4. P. 787. URL: <https://doi.org/10.2307/3587792> (date of access: 04.11.2024).
11. Palmer F. R. *Modality and the English modals*. Routledge, 2014. URL: <https://doi.org/10.4324/9781315846453> (date of access: 04.11.2024).
12. Shūxiāng L. 问题汉语语法分析. Пекин, 1980. 222 с.

13. Shu Yang. A systemic functional study of modal verbs in the Chinese clause. *Functions of language*. 2020. URL: <https://doi.org/10.1075/fo1.17020.shu> (date of access: 04.11.2024).
14. Text and corpus analysis: computer-assisted studies of language and culture. Oxford, OX, UK : Blackwell Publishers, 1996. 267 p.
15. Van Dijk T. A. Critical discourse analysis. *The handbook of discourse analysis*. Hoboken, NJ, USA, 2015. P. 466–485. URL: <https://doi.org/10.1002/9781118584194.ch22> (date of access: 04.11.2024).
16. 144小时免签，给中国带来了什么？ - 新华网客户端 新华网客户端 URL: <https://app.xinhuanet.com/news/article.html?articleId=602eb29f23c8a678451c9be7a2e4f760> (дата звернення: 04.11.2024).
17. 《2024全球碳中和年度进展报告》发布 新华网 新华网 让新闻离你更近 URL: <http://www.xinhuanet.com/tech/20241018/ecfa1cf7338d40a38633526296d6d1f4/c.html> (дата звернення: 04.11.2024).
18. 9月新书书单 | 这18本书，值得一读 腾讯新闻 腾讯网 URL: <https://news.qq.com/rain/a/20240927A064ZT00> (дата звернення: 04.11.2024).
19. Hpv疫苗导致不孕、服用富硒产品可以防癌……这些癌症预防的说法靠谱吗 新华网 新华网 让新闻离你更近 URL: <http://www.news.cn/20240821/d246543ef4d34055be8fbc6d8783a356/c.html> (дата звернення: 04.11.2024).
20. 中华人民共和国外商投资法实施条例 中华人民共和国中央人民政府 URL: https://www.gov.cn/zhengce/zhengceku/2019-12/31/content_5465449.htm.
21. 你可以选择不离婚，但不能选择不开心 凤凰新闻 URL: https://ishare.ifeng.com/c/s/v002f21JQOSazeZQmOiYmPmbLSHgb30J6matQIL7BrU--3Pg__ (дата звернення: 04.11.2024).
22. 便企利民提速是效 济南市工伤认定申请可以网上办理啦 腾讯新闻 腾讯网 URL: <https://news.qq.com/rain/a/20240321A09WS600> (дата звернення: 04.11.2024).
23. 俞敏洪：许多人宁愿累死，也不愿意思考 腾讯新闻 腾讯网 URL: <https://news.qq.com/rain/a/20230430A06A3800> (дата звернення: 04.11.2024).

24. **大厂花式裁员入冬：比失业更难熬的是等待赔偿** *Sina News.* URL: <https://finance.sina.com.cn/tech/2021-12-14/doc-ikyamrmy8948778.shtml> (дата звернення: 04.11.2024).
25. **如何在中国设立外商独资企业** *G-P.* URL: <https://www.globalization-partners.com/cn/blog/how-to-set-up-a-wfoe-in-china/> (дата звернення: 04.11.2024).
26. **数字化营销时代，中国跨境电商企业如何在海外市场打造品牌_10%公司_澎湃新闻** *The paper.* URL: https://www.thepaper.cn/newsDetail_forward_16180895 (дата звернення: 04.11.2024).
27. **斜杠生活、群像闪辞……何为年轻一代的职业选择?** *CCTV.* URL: <https://news.cctv.com/2021/02/01/ARTIGiV7HWk9jmR7JtDJtAbY210201.shtml> (дата звернення: 04.11.2024).
28. **新华鲜报 | 科学技术普及去22年来首次修订！筑牢大国科普基石** *新华网* *新华网 让新闻离你更近* URL: <http://www.news.cn/20241104/3c37f63c923b467c94288fc8e601d406/c.html> (дата звернення: 04.11.2024).
29. **没钱就只能简单装修，但是这效果，也不会输给有钱人的精装修！_老婆_客厅_空间** *搜狐* URL: https://www.sohu.com/a/807398403_100165468?scm=1019.20001.0.0.0&spm=smpc.csrpage.news-list.1.17307575812861LLcEBK (дата звернення: 04.11.2024).
30. **涉及世界几乎一半人口！联合国紧急呼吁** *展示页 环球网* URL: <https://3w.huanqiu.com/a/1080fe/4CAcmSF2xIC> (дата звернення: 04.11.2024).
31. **特稿：十年开拓 中国助力全球绿色发展** *新华网* *新华网 让新闻离你更近* URL: http://www.news.cn/politics/2022-09/30/c_1129044259.htm (дата звернення: 04.11.2024).
32. **王毅谈2021年中国外交工作重点 (双语全文)**. *中国日报网英语点津 Language Tips.* URL: <https://language.chinadaily.com.cn/a/202101/04/WS5ff27c44a31024ad0baa03fc.html> (date of access: 04.11.2024).
33. **神舟夜泊东风城 神州再迎游子归——写在神舟十八号航天员平安归来之际** *新华网* *新华网 让新闻离你更近* URL: <http://www.news.cn/20241105/9fb84ea87e124d91930442ac0746a637/c.html> (дата звернення: 04.11.2024).

34. 联合国报告：全球民众寄望采取更强有力气候行动 *环球网* URL: <https://world.huanqiu.com/article/4IHvTYoHWko> (дата звернення: 04.11.2024).
35. 青尽全力 九千多万名青年志愿者散布于中国大地 *中国新闻网* URL: <https://www.chinanews.com.cn/gn/2022/05-05/9746433.shtml> (дата звернення: 04.11.2024).
36. 两会现场速递 | 推动生态环境持续改善——生态环境部部长黄润秋部长通道上回应环保热点问题 2024全国两会大型融媒体专题 *新华网*
新华网 让新闻离你更近 URL: <http://www.xinhuanet.com/politics/20240308/53743c5829be487c9ac613d2e6aa4781/c.html> (дата звернення: 04.11.2024).
37. 交通新规实施，安全带使用率提升 *人民网* URL: <https://finance.sina.com.cn/roll/2023-06-20/doc-imyxxftr8570871.shtml> (дата звернення: 04.11.2024).
38. 新华社评：应对全球气候变化不要空谈要行动 *资讯凤凰网* URL: <https://news.ifeng.com/c/8KmHQ8SBiNq> (дата звернення: 04.11.2024).
39. 王毅谈2021年中国外交工作重点 (双语全文). *中国日报网英语点津 Language Tips*. URL: <https://language.chinadaily.com.cn/a/202101/04/WS5ff27c44a31024ad0baa03fc.html> (дата звернення: 04.11.2024).
40. 竞品分析进阶指南 | 16种高效策略助力产品决策 功能拆解进行 *搜狐* URL: https://www.sohu.com/a/792452875_121124717 (дата звернення: 04.11.2024).

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця: Частотність та функціональне використання модальних дієслів у китаїському мас-медійному дискурсі

Модальне дієслово	Функція, що використовується найчастіше	Відсоток використання (%)
能 (néng)	Динамічна (здатність)	40
	Епістемічна (можливість)	20
会 (huì)	Епістемічна (ймовірність)	35
应 (yīng) / 应该 (yīnggāi)	Епістемічна (належність)	30
得 (děi)	Деонтична (обов'язковість)	25
要 (yào)	Деонтична (необхідність)	25
能够 (nénggòu)	Динамічна (здатність)	20
	Епістемічна (можливість)	10
可以 (kěyǐ)	Деонтична (дозвіл)	20
	Епістемічна (можливість)	15
愿意 (yuànyì)	Епістемічна (бажання)	15
想 (xiǎng) / 想要 (xiǎng yào)	Епістемічна (намір)	15

肯 (kěn)	Епістемічна (згода)	10
敢 (gǎn)	Епістемічна (смівливість)	10
配 (pèi)	Епістемічна (оцінка)	8
值得 (zhídé)	Епістемічна (оцінка)	8
许 (xǔ)	Деонтична (дозвіл)	5
该 (gāi)	Епістемічна (очікування)	5

Таблиця: Загальна частота використання модальних дієслів у китайському мас-медійному дискурсі

Модальне дієслово	Загальна частота використання (%)
要 (yào)	30%
可能 (kěnéng)	20%
可以 (kěyǐ)	18%
应该 (yīnggāi)	15%
能 (néng)	12%
会 (huì)	10%
必须 (bìxū)	8%
愿意 (yuànyì)	6%
该 (gāi)	5%
感 (gǎn)	5%
想 (xiǎng)	5%
当 (dāng)	4%
敢 (gǎn)	3%
想要 (xiǎng yào)	2%
肯 (kěn)	2%